

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

รายงานความยั่งยืน ประจำปี

2567

สารบัญ

สารจากเลขาธิการ	4
ข้อมูลทั่วไปส่วนที่สำคัญของ กบข.	7
การดำเนินงานภายในด้านความยั่งยืน	10
กบข. ยึดหลักการลงทุนอย่างรับผิดชอบในฐานะนักลงทุนสถาบัน	12
การบูรณาการปัจจัยด้าน ESG ในการลงทุน	14
การสร้างความร่วมมือในระดับอุตสาหกรรมและระดับสากล	20
การส่งเสริมและผลักดันการปฏิบัติตามแนวทาง ESG ในบริษัทที่ลงทุน	23
การวัดผลทางด้าน ESG ของพอร์ตการลงทุน	37
แผนการดำเนินงานด้าน ESG ของ กบข. ในอนาคต	54

สารจาก เลขาธิการ

รายงานความยั่งยืน
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(กบข.) ประจำปี 2567

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) มุ่งมั่นทำหน้าที่บริหารเงินกองทุนด้วยความรับผิดชอบ เพื่อให้สมาชิกข้าราชการเกษียณอย่างมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กบข. ดำเนินงานโดยยึดหลักความยั่งยืนตั้งแต่ระดับองค์กร จนถึงระดับการลงทุน เพื่อสร้างผลตอบแทนระยะยาวที่มั่นคงแก่สมาชิก พร้อมทั้งสร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับสังคมและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืนจากภายในสู่ภายนอก

กบข. ดำเนินการจากภายในองค์กรเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนไปสู่ภายนอก โดยปีที่ผ่านมา กบข. ให้ความสำคัญในเรื่องการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ใบแจ้งยอดเงินรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Statement) ทดแทนการใช้กระดาษ ทำให้สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 52.60 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tCO2e) ต่อปี รวมถึงการปรับปรุงระบบอาคารสำนักงานทั้งสามแห่ง ส่งผลให้สามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ 3.29 แสนกิโลวัตต์-ชั่วโมง และลดการใช้น้ำลงได้ 11,252 ลิตรเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

ในมิติด้านสังคม กบข. เสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับสมาชิกโดยการให้ความรู้ทางการเงินเพื่อให้สมาชิกวางแผนเกษียณได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งดูแลพนักงานให้มีสวัสดิการที่เหมาะสม และส่งเสริมการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับทิศทางในอนาคต ขณะเดียวกัน กบข. ได้ปรับปรุงนโยบายกำกับดูแลกิจการให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการ G20/OECD 2023 ซึ่งเป็นมาตรฐานสากล เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสและความเชื่อมั่นต่อทุกภาคส่วน

การลงทุนอย่างรับผิดชอบ

ในฐานะนักลงทุนสถาบัน กบข. ยึดมั่นในหลักการลงทุนอย่างรับผิดชอบ (Responsible Investment) ตามกรอบของ Principles for Responsible Investment (PRI) โดยบูรณาการปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) ในกระบวนการลงทุน พร้อมทั้งใช้สิทธิความเป็นเจ้าของ (Active Ownership) ผ่านการใช้สิทธิออกเสียงในฐานะผู้ถือหุ้น (Proxy Voting) และการเข้าหารือกับบริษัทที่ลงทุน (Engagement) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนแนวปฏิบัติด้าน ESG ของบริษัท

ในปี 2567 กบข. ได้เข้าหารือกับกิจการที่ลงทุน ในสองประเด็นสำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนผ่านไปสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Transition) และการนำหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UNGPs) มาใช้ในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งการเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับบริษัทในทั้งสองประเด็นนี้ สะท้อนบทบาทเชิงรุกในการผลักดันให้ภาคธุรกิจปรับตัวสู่แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนakatที่ยั่งยืน

ในปี 2568 กบข. เริ่มจัดทำบัญชีรายการปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas Inventory) เพื่อวางแผนทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งในส่วนของสำนักงานและพอร์ตการลงทุน (Decarbonized Portfolio) การดำเนินการเรื่องนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนและสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐในการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

รายงานความยั่งยืนฉบับนี้ สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของ กบข. ในการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกทั้งภายในองค์กรและต่อสังคมโดยรวม กบข. เชื่อมั่นว่าการลงทุนที่ยั่งยืนไม่ได้เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติที่ดี แต่คือเครื่องมือสำคัญในการสร้างอนาคตทางการเงินที่มั่นคงให้แก่สมาชิก

กบข. พร้อมเดินหน้าอย่างมีความรับผิดชอบ เพื่อสร้างระบบบำนาญที่แข็งแกร่ง สังคมที่ยั่งยืน และโลกที่ดียิ่งขึ้นสำหรับคนรุ่นต่อไป

นายทรงพล ชวะปัญญาโรจน์

เลขาธิการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้อมูลทั่วไปส่วนที่สำคัญของ กบข.

เกี่ยวกับ กบข.

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือ กบข. เป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกซึ่งเป็นข้าราชการ และมอบสวัสดิการและผลประโยชน์อื่น ๆ แก่สมาชิกเมื่อเกษียณอายุ ในฐานะที่เป็นนักลงทุนที่รับผิดชอบ (Responsible Investor) กบข. ไม่เพียงมุ่งเน้นไปที่การรักษาสมดุลระหว่าง “ความปลอดภัยของเงินต้น” และ “ผลตอบแทนจากการลงทุน” ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับการคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และ การมีธรรมาภิบาลที่ดี (ESG) ซึ่งเราเชื่อว่าจะนำไปสู่การสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนในระยะยาวที่เหมาะสมให้แก่สมาชิกของเราได้อย่างยั่งยืน

พันธกิจ

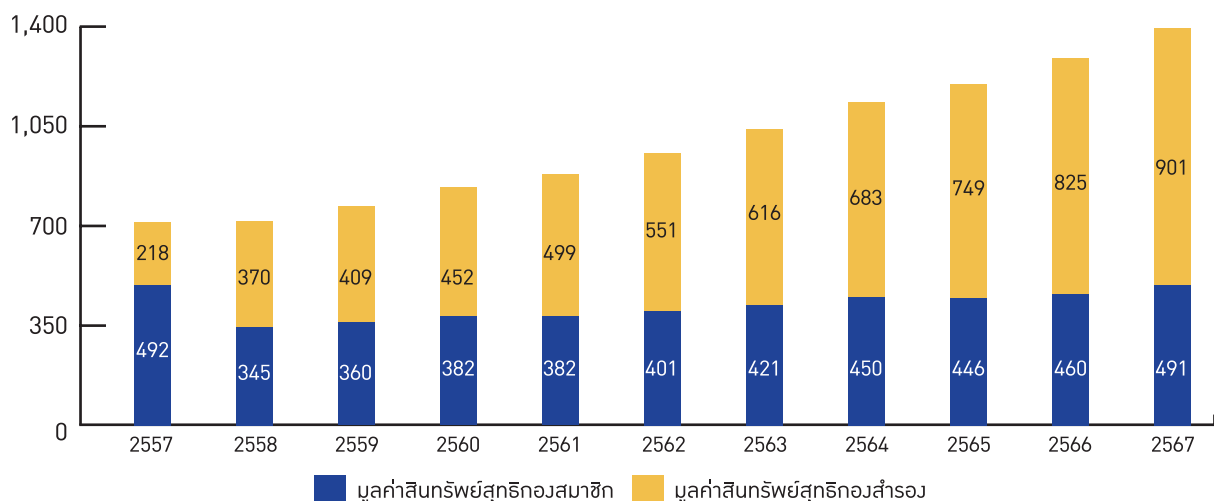
- เป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ
- ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก
- จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก

ขนาดของกองทุนและสัดส่วนการลงทุนของ กบข.

ในปี พ.ศ. 2567 กบข. มีมูลค่าสินทรัพย์สุทธิทั้งหมดรวมประมาณ 1.4 ล้านล้านบาท โดยแบ่งเป็นมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (กองทุนส่วนสมาชิก) ประมาณ 5 แสนล้านบาทและมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (กองทุนสำรอง) ประมาณ 9 แสนล้านบาท โดยมีสัดส่วนการลงทุนตามรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของ กบข. 10 ปีย้อนหลัง

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของ กบข. ระหว่างปี 2557 - 2567 (หน่วย: ล้านล้านบาท)

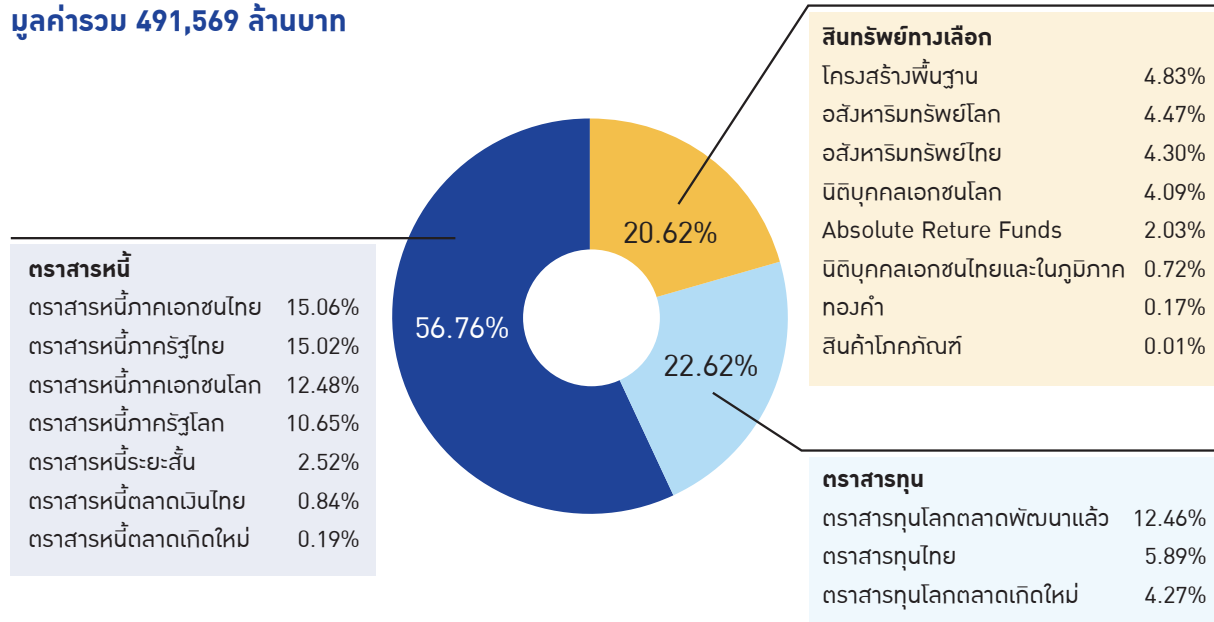
ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567

ภาพที่ 2 สัดส่วนการลงทุน กบข.

สัดส่วนการลงทุน กบข. (รวมทุกแผนการลงทุน)

สถานะการเงินกองทุนส่วนสมาชิกของ กบข. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567

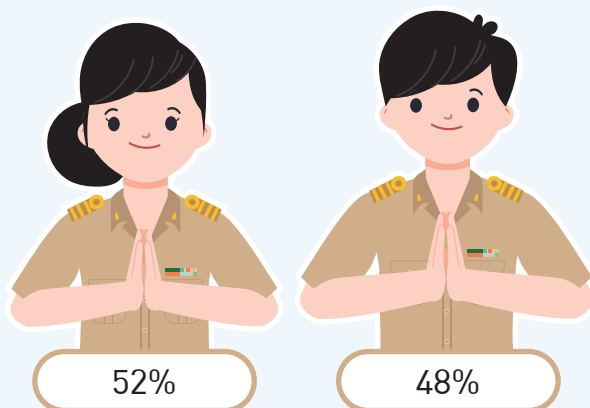
มูลค่ารวม 491,569 ล้านบาท

จำนวนและรายละเอียดสมาชิกของ กบข. ปี พ.ศ. 2567

กบข. มีจำนวนสมาชิก ณ สิ้นปี จำนวน 1,249,784 ราย โดยมีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นประมาณ 2.35% เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2566 จำแนกเป็นเพศชายจำนวน 595,728 ราย และเพศหญิงจำนวน 654,056 ราย และเมื่อจำแนกตามรายอายุ สามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้อายุน้อยกว่า 21 ปี จำนวน 3,253 ราย อายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 282,046 ราย อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 429,081 ราย อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 338,113 ราย อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 194,173 ราย และอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 3,118 ราย

ภาพที่ 3 จำนวนสมาชิกของ กบข.

จำนวนสมาชิกทั้งหมด 1,249,784 ราย

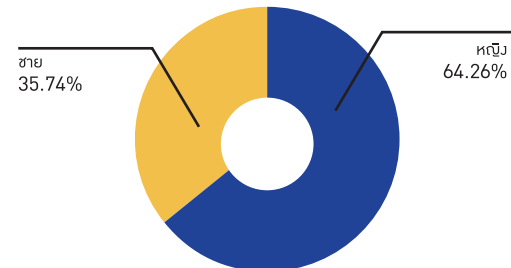
อายุน้อยกว่า 21 ปี:	3,253	ราย
อายุน้อยกว่า 21-30 ปี:	282,046	ราย
อายุน้อยกว่า 31-40 ปี:	429,081	ราย
อายุน้อยกว่า 41-50 ปี:	338,113	ราย
อายุน้อยกว่า 51-60 ปี:	194,173	ราย
อายุมากกว่า 60 ปี:	3,118	ราย

จำนวนและรายละเอียดพนักงานของ กบข. ปี พ.ศ. 2567

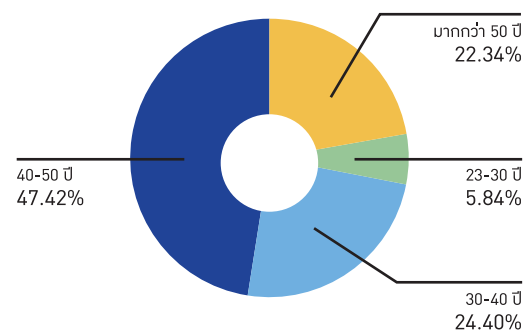
ภาพที่ 4 รายละเอียดของพนักงาน กบข.

อัตราค่าจ้างรวม	257	อัตรา
รองเลขาธิการ	2	อัตรา
ผู้ช่วยเลขาธิการ	5	อัตรา
ผู้อำนวยการอาวุโสและผู้บริหารฝ่าย	8	อัตรา
ผู้อำนวยการและผู้บริหารฝ่าย	18	อัตรา
ผู้อำนวยการ	9	อัตรา
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	50	อัตรา
ผู้จัดการ	65	อัตรา
ผู้ช่วยผู้จัดการ	64	อัตรา
เจ้าหน้าที่อาวุโส	23	อัตรา
เจ้าหน้าที่	10	อัตรา
ลูกจ้างชั่วคราว	3	อัตรา
อายุพนักงานเฉลี่ย	44	ปี
อายุนานเฉลี่ย	13	ปี

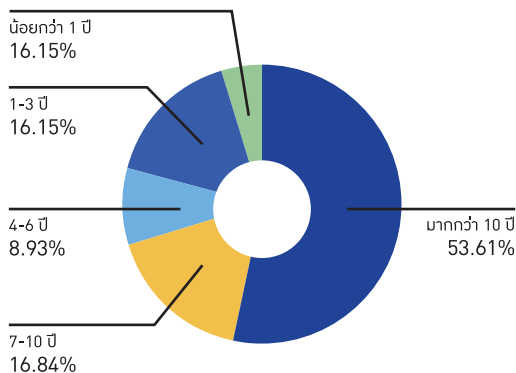
ข้อมูลพนักงานแยกตามเพศ

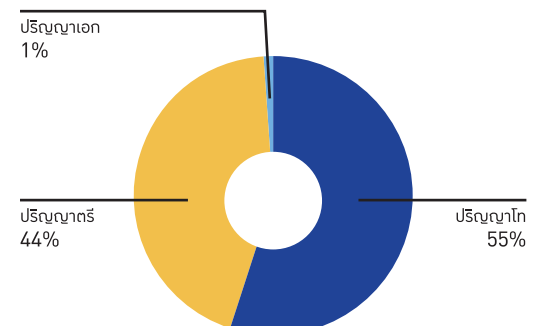
ข้อมูลพนักงานแยกตามอายุ

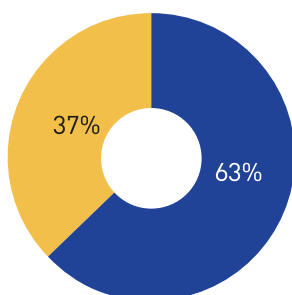
ข้อมูลพนักงานแยกตามอายุการทำงาน

ข้อมูลพนักงานแยกตามการศึกษา

จำนวนชั่วโมงฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน ระหว่าง 1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2567

ฝึกอบรมภายใน / บรรยายพิเศษ / Knowledge Sharing เฉลี่ย 12 ชั่วโมง / คน
 ฝึกอบรมภายนอก (ในประเทศ / ต่างประเทศ) เฉลี่ย 7 ชั่วโมง / คน

จำนวนชั่วโมงฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานเฉลี่ย 19 ชั่วโมง / คน

การดำเนินงานภายในด้านความยั่งยืน

กบข. มุ่งมั่นสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานและกระบวนการจัดการภายใน จะเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่จะทำให้องค์กรสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกดังกล่าวได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน ในปี 2567 ที่ผ่านมากบข. จึงมีแผนการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนและสอดคล้องกับเป้าหมายด้านการพัฒนาความยั่งยืน โดยเน้นให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนจากภายใน องค์กร มุ่งมั่นใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดจนส่งเสริมการลงทุนอย่างรับผิดชอบ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ทั้งนี้ ในปี 2567 กบข. ได้ยกเลิกการจัดส่งใบแจ้งยอดเงินสมาชิกในรูปแบบกระดาษ และเปลี่ยนมาใช้ e-Statement อย่างเต็มรูปแบบผ่านช่องทาง แอปพลิเคชัน My GPF เว็บไซต์ My GPF และ LINE @gpfcommunity ซึ่งช่วยลดการใช้กระดาษกว่า 5 ล้านแผ่นหรือประมาณ 25 ต้นต่อปี ส่งผลให้ลดการตัดต้นไม้กว่า 420 ต้น ประหยัดน้ำสะอาด 786,000 ลิตร และพลังงานไฟฟ้า 102,000 กิโลวัตต์-ชั่วโมง คิดเป็นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณ 52.60 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี นอกจากนี้ อาคารสำนักงานที่ กบข. เป็นเจ้าของและบริหารจัดการทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ อาคารอับดุลราฮิม อาคารจีพีเอฟ วิทย์ และอาคารบางกอก ซิตี้ทาวเวอร์ได้มีการปรับปรุงระบบทำความเย็นและระบบสุขาภิบาล ส่งผลให้ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ 329,000 กิโลวัตต์-ชั่วโมง และลดการใช้น้ำได้ 11.25 ล้านลิตร เมื่อเทียบกับปี 2566

GPF

ใบแจ้งยอดเงิน ปี 2567 (e-Statement)

เปิดให้ดาวน์โหลดแล้วที่

วิธีเปิดไฟล์ ใบแจ้งยอดเงิน

ใส่รหัสผ่านเพื่อเปิดไฟล์

โดยใส่ วัน / เดือน / ปี (พ.ศ.) เกิดของสมาชิก
ตัวอย่างเช่น วันเกิดของท่านคือ 5 มกราคม 2528

0 5 0 1 2 5 2 8

d d m m y y y y

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 เป็นต้นไป กบข. ยกเลิกการจัดส่ง
ใบแจ้งยอดเงินแบบกระดาษทั้งหมดและจัดส่งเป็นไฟล์ e-Statement
ให้กับสมาชิกทุกท่านผ่านช่องทางออนไลน์

ติดต่อสอบถาม : โทร. 1179 @gpfcommunity service@gpf.or.th www.gpf.or.th

ที่เป็นบุตรหลานสมาชิก ในส่วนพนักงานขององค์กร กบข. ดูแลให้ทุกคนได้รับสวัสดิการที่ดี และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยจัดอบรมให้ความรู้กับพนักงาน ครอบคลุมทั้งเรื่องการลงทุน สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร

ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี กบข. ได้ปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการฉบับปี 2567 ให้สอดคล้องกับหลักการ G20/OECD 2023 โดยเพิ่มหมวดความยั่งยืน (Sustainability and Resilience) ที่ครอบคลุมการบริหารจัดการความเสี่ยง ทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ กบข. ยังเข้าร่วม **โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA)** ประจำปี 2567 ของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีผลคะแนนรวมอยู่ที่ 94.05 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับ **“ผ่านดี”** ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

นอกจากนี้ กบข. ยังบูรณาการหลักปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, Governance หรือ ESG) เข้าสู่กระบวนการลงทุนอย่างเป็นระบบ ทั้งการลงทุนในประเทศและต่างประเทศ โดยเชื่อว่าการพิจารณาประเด็น ESG ควบคู่กับการวิเคราะห์ปัจจัยทางการเงิน จะช่วยสร้างผลตอบแทนระยะยาวที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่สมาชิก

ทั้งนี้ ในกระบวนการวิเคราะห์การลงทุน คะแนน ESG จะถูกนำไปรวมกับคะแนนหุ้น (Equity Score) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ประกอบการประเมินมูลค่าของหุ้น ส่วนในการประเมินตราสารหนี้ คะแนน ESG จะถูกนำไปรวมเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักของตัวปรับคะแนนเครดิต (Modifiers) ในการประเมินความน่าเชื่อถือของผู้ออกตราสารหนี้ โดยปัจจัยด้าน ESG ยังเป็นหนึ่งในเกณฑ์การคัดเลือก ติดตามและประเมินผู้จัดการกองทุนภายนอกด้วย

การดำเนินงานดังกล่าวสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของ กบข. ที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน ผ่านการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงจากภายในสู่ภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิกและสังคมโดยรวม

ในมิติทางสังคม กบข. ส่งเสริมความมั่นคงทางการเงินของสมาชิกผ่านการดำเนินงานหลายโครงการ เช่น โครงการ กบข. สมาชิกสัมพันธ์สัญจร เพื่อให้ความรู้ด้านการวางแผนเกษียณและการพัฒนาทักษะทางการเงิน กิจกรรม **“เงินทองต้องรู้...วางแผนเงินออมให้งอกเงย”** เพื่อส่งเสริมทักษะทางการเงินแก่เยาวชนให้สามารถบริหารเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางการเงินของคนไทยในอนาคตได้อย่างยั่งยืน กิจกรรมประกวดภาพวาดในหัวข้อ **“เกษียณมีสุข”** เพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องการบริหารเงินออมและการลงทุนให้แก่เยาวชน

กบข. ยึดหลักการลงทุนอย่างรับผิดชอบใน ฐานะนักลงทุนสถาบัน

กบข. ให้ความสำคัญกับการลงทุนอย่างรับผิดชอบ เพื่อสร้างคุณค่าในระยะยาวทั้งด้านการเงินและผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ Principles for Responsible Investment (PRI) ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือระดับโลกที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การสหประชาชาติมีแนวคิดในการนำหลักปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, Governance หรือ ESG) มาผนวกในกระบวนการลงทุนอย่างเป็นระบบ และมุ่งเสริมสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อของนักลงทุนทั่วโลก ในฐานะสมาชิกของ PRI กบข. ยึดมั่นในหลักการ 6 ประการ ที่นำมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการทำงานและการตัดสินใจลงทุนในทุกมิติ ดังนี้:

1

บูรณาการปัจจัย ESG ในกระบวนการตัดสินใจลงทุน

กบข. ผสานประเด็น ESG ในทุกขั้นตอนของการพิจารณาการลงทุน ตั้งแต่การประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การพิจารณาด้านสังคม เช่น สิทธิมนุษยชนในห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนการประเมินธรรมาภิบาล เช่น โครงสร้างคณะกรรมการบริษัทในพอร์ตการลงทุน เพื่อให้แน่ใจว่าการลงทุนทั้งหมดมีความยั่งยืนและสอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร

2

ส่งเสริมและผลักดันการปฏิบัติตามแนวทาง ESG ในบริษัทที่ลงทุน

กบข. ไม่เพียงคัดเลือกการลงทุนที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติ ESG เท่านั้น แต่ยังสนับสนุนให้บริษัทในพอร์ตการลงทุนปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานความยั่งยืน เช่น การแสดงถึงการให้ความสำคัญของการตั้งเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) และการใช้พลังงานสะอาดในบริษัทที่ กบข. เข้าไปลงทุน

3

สนับสนุนความโปร่งใสด้าน ESG

กบข. มุ่งมั่นพัฒนาระบบการรายงานที่ครอบคลุมและโปร่งใส โดยเผยแพร่รายงานความยั่งยืนที่สะท้อนถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลอย่างชัดเจน รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือติดตามและวัดผล ESG เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และสนับสนุนให้กิจการที่ลงทุนเปิดเผยข้อมูล ESG อย่างโปร่งใส

4

สร้างความร่วมมือในระดับอุตสาหกรรมและนานาชาติ

กบข. ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น PRI และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เป็นต้น เพื่อพัฒนาแนวทางการลงทุนอย่างยั่งยืนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

5

ปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสและยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กบข. เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการลงทุน นโยบาย และผลลัพธ์ทาง ESG อย่างโปร่งใส เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีความเชื่อมั่นและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้

6

ปรับปรุงและพัฒนาแนวปฏิบัติ ESG อย่างต่อเนื่อง

กบข. มุ่งมั่นพัฒนาการดำเนินงานด้าน ESG อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมโลก และสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

ในปี 2567 นายทรงพล ชีวะปัญญาโรจน์ เลขาธิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และคณะได้เข้าร่วมการประชุม **PRI in Person 2024** ระหว่างวันที่ 8 - 10 ตุลาคม 2567 ที่เมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา ซึ่งเป็นการประชุมงานด้านการลงทุนอย่างรับผิดชอบต่อสังคมที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีผู้เข้าร่วมประมาณ 2,000 คน ประกอบด้วยผู้นำในอุตสาหกรรมการลงทุน ผู้กำหนดนโยบาย ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ปฏิบัติงานด้านการลงทุนอย่างรับผิดชอบต่อสังคมจากทั่วโลก ภายใต้หัวข้อหลักคือ **“การขับเคลื่อนการดำเนินการระดับโลกเกี่ยวกับการลงทุนอย่างรับผิดชอบต่อสังคม”** โดย กบข. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนนำเสนอแนะนโยบาย แนวคิด การปฏิบัติจากนักลงทุนสถาบันและภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน รวมถึงทิศทางการลงทุนอย่างรับผิดชอบต่อสังคม อันเป็นการตอกย้ำเจตนารมณ์และแนวทางการดำเนินงานของ กบข. ในการลงทุนอย่างรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อสร้างความยั่งยืน

การบูรณาการปัจจัยด้าน ESG ในการลงทุน

กบข. ให้ความสำคัญกับการบูรณาการปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental) สังคม (Social) และธรรมาภิบาล (Governance) หรือ ESG เข้ามาในการดำเนินงานและกระบวนการตัดสินใจลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยตระหนักถึงความสำคัญของการลงทุนอย่างยั่งยืนที่สามารถสร้างผลตอบแทนที่มั่นคงในระยะยาว และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในฐานะนักลงทุนสถาบัน โดย กบข. สนับสนุนการออกตราสารหนี้ที่มีความเชื่อมโยงกับ ESG เช่น พันธบัตรสีเขียว (Green Bonds) พันธบัตรเพื่อสังคม (Social Bonds) และพันธบัตรเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Bonds) เพื่อเป็นเครื่องมือทางการเงินที่สนับสนุนโครงการที่มีเป้าหมายลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ยกย่องคุณภาพชีวิตของสังคม และส่งเสริมธรรมาภิบาลในระดับองค์กร

กระบวนการพิจารณาการลงทุนของ กบข. ยังมุ่งเน้นบูรณาการข้อมูลด้าน ESG เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาสในการลงทุน โดยเป็นปัจจัยหนึ่งในการพิจารณาการลงทุนผ่านการประเมินระดับคะแนนของสินทรัพย์นั้น ๆ เพื่อประเมินความเหมาะสมของสินทรัพย์ที่จะลงทุน ตลอดจนการตัดสินใจลงทุนในตราสารหรือกิจการใด ๆ จะต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

การลงทุนที่สร้างผลกระทบเชิงบวก

ในปี 2567 ที่ผ่านมา กบข. ลงทุนในหุ้นกู้ **“บอนด์พลัสคาร์บอนเครดิต”** ซึ่งมีความพิเศษคือ การได้รับผลตอบแทนในรูปแบบอัตราดอกเบี้ยคงที่เหมือนหุ้นกู้ทั่วไป และผู้ลงทุนยังสามารถเลือกรับผลตอบแทนเพิ่มเติมในรูปแบบของคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit) หรือใบรับรองเครดิตการผลิตพลังงานหมุนเวียน (I-REC) โดยคาร์บอนเครดิตดังกล่าวได้รับการรับรองตามมาตรฐานโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของประเทศไทย (T-VER) ที่พัฒนาโดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ส่วน I-REC ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากลจาก The International REC Standard Foundation ทั้งนี้ คาร์บอนเครดิตและ I-REC ที่ได้รับจากบริษัท บีซีพีจี จำกัด (มหาชน) ในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือการชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Offsetting) เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ตามยุทธศาสตร์ชาติด้านสิ่งแวดล้อม หรือสามารถนำไปซื้อขายในตลาดรอง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสภาพคล่องของตลาดคาร์บอนเครดิตในประเทศไทย การลงทุนในหุ้นกู้ลักษณะนี้ถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยผลักดันเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกและการพัฒนาตลาดคาร์บอนเครดิตของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน

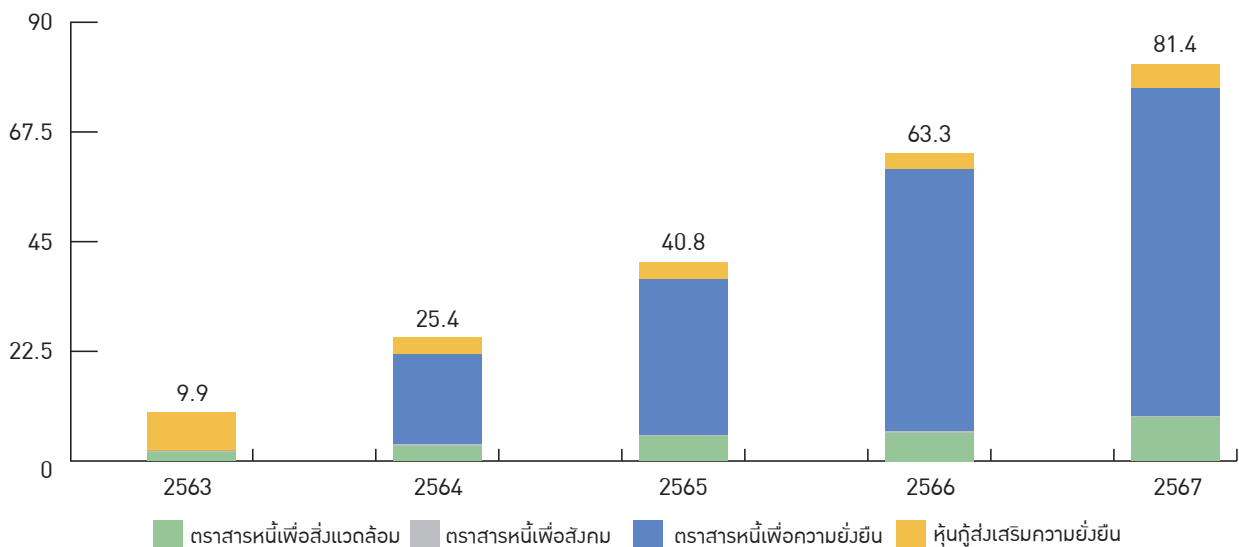

นอกจากนี้ กบข. ยังมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ผ่านการลงทุนในโครงการที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการสนับสนุนกิจการที่มีนโยบายด้าน ESG ที่ชัดเจน ซึ่งสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและพันธกิจขององค์กรในการสร้างความยั่งยืนทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดย กบข. **การลงทุนในตราสารหนี้สีเขียวของบริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)** รวมมูลค่า 4,000 ล้านบาท เพื่อพัฒนาโครงการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พลังงานหมุนเวียน และมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์

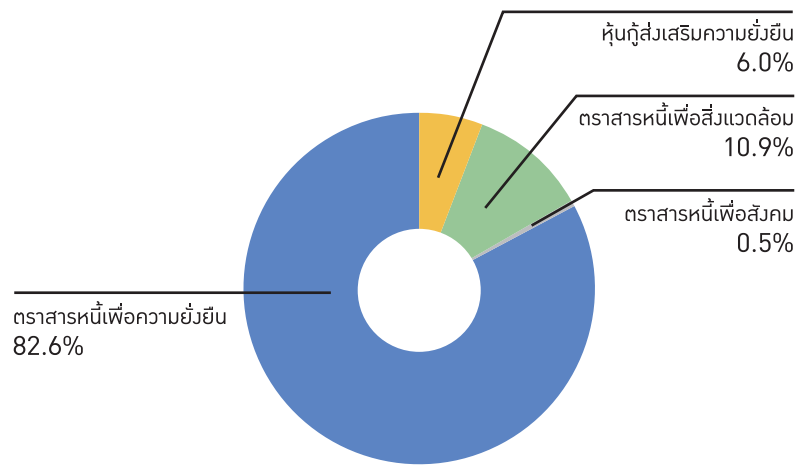
การลงทุนในตราสารหนี้สีเขียวครั้งนี้เป็นไปตามเป้าหมายของกองทุนในการ**แสวงหาโอกาสลงทุนในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนดีควบคู่ไปกับการส่งเสริมความยั่งยืน** โดยในปี 2567 กบข. เข้าลงทุนในตราสารหนี้สีเขียวของบริษัท ราช กรุ๊ป จำนวน 2 ชุด ได้แก่ ตราสารหนี้สีเขียวอายุ 3 ปี อัตราดอกเบี้ย 2.81% และตราสารหนี้สีเขียวอายุ 5 ปี อัตราดอกเบี้ย 3.00% การลงทุนนี้มีความเสี่ยงต่ำและได้รับผลตอบแทนที่มั่นคง เนื่องจากราช กรุ๊ป เป็นบริษัทที่มีผลกำไรมั่นคง มีความสามารถในการชำระหนี้ในระดับดีเยี่ยม (อันดับความน่าเชื่อถือ AA+) และให้ความสำคัญกับ ESG โดยเฉพาะการพัฒนาพลังงานสะอาดและพลังงานทดแทน รวมทั้งดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในทุกมิติ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของ กบข. ที่มุ่งเน้นผลตอบแทนทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความยั่งยืนในระยะยาว

ภาพที่ 5 มูลค่าการลงทุนในตราสารหนี้ด้านความยั่งยืนของ กบข.

มูลค่าการลงทุนในตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน (หน่วย: พันล้านบาท)

สัดส่วนตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืนของ กบข. ประจำปี พ.ศ. 2567

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 โดยมูลค่ารวมกองสมาชิกและกองสำรอง

จากการลงทุนในกลุ่มตราสารหนี้ดังกล่าว ทำให้ กบข. มีพอร์ตการลงทุนในกลุ่มตราสารหนี้ด้านความยั่งยืนเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมการพัฒนาความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการเติบโตของ ESG Bond ในประเทศไทย โดยสิ้นปี 2567 ESG Bond มีมูลค่าคงค้างเท่ากับประมาณ 8 แสนล้านบาท หรือคิดเป็น 4.7% ของตลาดตราสารหนี้ของประเทศไทย โดย กบข. มีพอร์ตการลงทุนในกลุ่มตราสารหนี้ที่ส่งเสริมความยั่งยืน จำนวน 81,424 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567) เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 29 จากปี 2566 และเมื่อแบ่งประเภทของตราสารเพื่อความยั่งยืน กบข. ได้ลงทุนกับตราสารหนี้ที่ระดมทุนเพื่อไปใช้ในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อม (Sustainability bonds) มากที่สุดประมาณ 80% ของการลงทุนในกลุ่มตราสารหนี้ด้านความยั่งยืน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธบัตรรัฐบาลเพื่อความยั่งยืนของประเทศไทย

กบข. รับรางวัล “Leading Investor for Corporate ESG Bond” ในงาน ThaiBMA Best Bond Awards 2024

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย (ThaiBMA) จัดงานมอบรางวัล ThaiBMA Best Bond Awards 2024 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2568 ณ โรงแรม Eastin Grand Hotel Phayathai เพื่อยกย่ององค์กรและบุคลากรที่มีความโดดเด่นในธุรกรรมตราสารหนี้ รวมถึงส่งเสริมให้องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ให้เติบโตอย่างยั่งยืน

การตัดสินใจรับรางวัลอ้างอิงจากผลการลงคะแนนเสียงของคณะกรรมการตัดสินร่วมกับการลงคะแนนเสียงจากผู้มีส่วนร่วมในตลาด โดยในปีที่ผ่านมา กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ได้รับรางวัล Leading Investor for Corporate ESG Bond ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้กับนักลงทุนที่มีบทบาทโดดเด่นในการลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG Bonds) ในปี 2567 รางวัลดังกล่าวสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของ กบข. ในการลงทุนอย่างรับผิดชอบและสนับสนุนตลาดทุนที่ยั่งยืนในประเทศไทย

ในฐานะนักลงทุนสถาบัน กบข. มุ่งเน้นการบูรณาการปัจจัย ESG เข้ากับกระบวนการลงทุน โดยเชื่อว่าการลงทุนที่บูรณาการปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) จะช่วยส่งเสริมให้เกิดผลตอบแทนทางการเงินที่ยั่งยืนในระยะยาว เพิ่มโอกาส ลดความเสี่ยง และก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยรวม กบข. จึงได้ดำเนินการบูรณาการปัจจัยด้าน ESG เข้าสู่กระบวนการลงทุน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

ตารางแสดงการบูรณาการปัจจัยด้าน ESG ในกระบวนการลงทุนของ กบข.

การลงทุนของ กบข.		
การลงทุนต่างประเทศ บริหารโดยผู้จัดการกองทุนภายนอก	การลงทุนในประเทศ	
	ผู้จัดการกองทุนภายนอก	กบข. บริหารเอง
• Selection โดยบูรณาการเกณฑ์ ESG • Engage ในประเด็นการดำเนินงานด้าน ESG • Review การดำเนินงานด้าน ESG ประกอบการประเมินผลการดำเนินงาน	ดำเนินการเช่นเดียวกับผู้จัดการกองทุนต่างประเทศ	• ตราสารหนี้: ผนวกปัจจัยด้าน ESG ในการวิเคราะห์เครดิต • ตราสารทุน: ผนวกปัจจัยด้าน ESG ในการคัดเลือกและวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่จะลงทุน • อสังหาริมทรัพย์: ให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

การลงทุนในต่างประเทศ

การบริหารเงินลงทุนในต่างประเทศของ กบข. ดำเนินการผ่านผู้จัดการกองทุนภายนอก ซึ่ง กบข. ได้กำหนดแนวทางการคัดเลือกผู้จัดการกองทุนอย่างเป็นระบบ โดยผนวกประเด็น ESG เป็นหนึ่งในเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาคัดเลือก (Selection) ผู้จัดการกองทุนภายนอก ภายหลังจากคัดเลือกผู้จัดการกองทุนภายนอกได้แล้ว กบข. มีการเข้าหารือ (Engagement) กับผู้จัดการกองทุนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน ESG เพื่อส่งเสริมให้เกิดการนำแนวปฏิบัติด้าน ESG ไปดำเนินงาน นอกจากนี้ กบข. ยังใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานด้าน ESG ของผู้จัดการกองทุนมาเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการดำเนินงานอีกด้วย

การลงทุนในประเทศ

การบริหารเงินลงทุนในประเทศแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การบริหารโดย กบข. เอง และการบริหารโดยผู้จัดการภายนอก และ ซึ่งทั้งสองส่วนมีการบูรณาการปัจจัย ESG ดังนี้

การบริหารโดยผู้จัดการกองทุนภายนอก:

ใช้แนวทางเดียวกับการลงทุนในต่างประเทศ โดยนำประเด็น ESG ผนวกตั้งแต่การคัดเลือกผู้จัดการกองทุน เข้าพบหารือ และการประเมินผลการดำเนินงาน

การบริหารโดย กบข.:

มีการนำปัจจัย ESG เข้ามาพิจารณาในทุกประเภทของสินทรัพย์ลงทุน ดังนี้

การลงทุนในตราสารหนี้:

พิจารณาปัจจัย ESG ร่วมกับปัจจัยต่าง ๆ ในการวิเคราะห์เครดิตของผู้ออกตราสารอย่างครอบคลุม และรอบด้าน

การลงทุนในตราสารทุน:

ลงทุนในหุ้นที่มีพื้นฐานดี พร้อมคัดเลือกหลักทรัพย์ โดยพิจารณาประเด็น ESG ควบคู่กับปัจจัยพื้นฐาน เพื่อประเมินสถานะและผลการดำเนินงานของบริษัทในระยะยาว

การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์:

ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการอนุรักษ์พลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ตามมาตรฐานอาคารสีเขียวของ LEED (Leadership in Energy and Environmental Design)

การสร้างความร่วมมือในระดับ อุตสาหกรรมและระดับสากล

กบข. มุ่งมั่นขับเคลื่อนการลงทุนอย่างรับผิดชอบ และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง ผ่านการจัดกิจกรรมด้าน ESG ร่วมกับหน่วยงานภายนอก รวมทั้งเข้าร่วมเป็นวิทยากรในเวทีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและระดับสากลสะท้อนถึงการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้งในระดับองค์กรและระดับประเทศอย่างจริงจัง โดยมีกิจกรรมสำคัญ ได้แก่

กบข. เข้าร่วมงานสัมมนา **Fitch on Thailand 2024: Global Risks and Regional Economic, Investment & Bank Outlook** จัดโดย Fitch Ratings โดยร่วมแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับแนวโน้มและความท้าทายด้านการลงทุน ตลอดจนเน้นย้ำถึงการบริหารจัดการพอร์ตการลงทุนด้วยการคัดเลือกสินทรัพย์ที่มีคุณภาพสูง ควบคู่กับการสร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว

กบข. ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.)

เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการเงิน การลงทุน และทักษะการเป็นผู้ประกอบการแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการวางแผนการออมเพื่อวัยเกษียณอย่างเพียงพอและยั่งยืน ภายใต้ความร่วมมือนี้ กบข. ได้ดำเนินกิจกรรมให้ความรู้ในหลากหลายรูปแบบ เช่น การอบรมด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล การบริหารจัดการหนี้ และการลงทุนเบื้องต้น รวมถึงการจัดโครงการ **“เครือข่ายพี่เลี้ยงการเงิน”** เพื่อพัฒนาสมาชิกให้สามารถเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นการขยายผลสู่การสร้างวินัยทางการเงินในระดับบุคคลและสังคมโดยรวม

 กบข. เข้าร่วมเวทีเสวนาระดับสูง **“Unlocking Sustainable Financing Flows for Environmental and Social Impact in Emerging Markets: Lessons from Southeast Asia”** จัดโดย World Bank Treasury ร่วมกับ SGX Fixed Income เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2567 เพื่อแลกเปลี่ยนบทบาทของนักลงทุนในการสนับสนุนเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยนำเสนอการบูรณาการปัจจัย ESG และเป้าหมายด้านผลกระทบในกระบวนการลงทุน พร้อมสนับสนุนความร่วมมือภาครัฐและเอกชน การพัฒนาตลาดตราสารหนี้ที่มีฉลาก และการลดความเสี่ยงทางการเงินของโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

 กบข. เข้าร่วมงานเสวนา **Exclusive Luncheon Roundtable: Climate Tipping Point** จัดโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กสิกรไทย จำกัด เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมการเงินเพื่อความยั่งยืน โดย กบข. นำเสนอแนวทางการส่งเสริมให้กิจการที่ลงทุนมีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมผ่านการเข้าหารือ (Engagement) โดยเฉพาะกับบริษัทในกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภค พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของพอร์ตการลงทุนในตราสารทุนทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนการใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานสิ่งแวดล้อม เช่น LEED Platinum และ WELL รวมถึงการลงทุนอย่างต่อเนื่องใน ESG Bond และ Green Bond

กบข. ร่วมเป็นวิทยากรใน**หลักสูตร EDPx: Sustainable Leadership for the Ever-changing World** จัดโดยสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนโยบายเพื่อความยั่งยืนในบริบทของสังคมผู้สูงอายุ โดยเนื้อหาครอบคลุมแนวโน้มโครงสร้างประชากรสูงวัยของไทย ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการด้านสุขภาพและสวัสดิการ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางของกบข. ในการส่งเสริมการออมระยะยาว การลงทุนอย่างยั่งยืน และการสร้างความมั่นคงทางการเงินแก่สมาชิกหลังเกษียณ

กบข. เข้าร่วม**การประชุม 22nd Pacific Region Investment Conference (PRIC 2024)** จัดโดยสมาคม APAFS ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนการลงทุนอย่างรับผิดชอบจากพันธสัญญาสู่การปฏิบัติจริง โดยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในบริบทของกองทุนภาครัฐในประเทศตลาดเกิดใหม่ การบูรณาการประเด็นด้านความยั่งยืนในกระบวนการลงทุน และการใช้การลงทุนเป็นเครื่องมือสนับสนุนนโยบายสาธารณะเพื่อผลลัพธ์ที่ยั่งยืน ทั้งนี้ กบข. ได้ร่วมเสวนาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้แทนจากทั่วภูมิภาคเอเชีย

กบข. เข้าร่วมเสวนาในงาน **World Benchmarking Alliance: Allies Assembly 2024** ในหัวข้อ **High Level Panel on Asia's Business Leaders: Accelerating SDG Action** เพื่อแบ่งปันประสบการณ์การลงทุนอย่างยั่งยืนและบทบาทของกองทุนบำนาญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่ง กบข. ยึดมั่นในหลักการ ESG โดยมุ่งบริหารกองทุนที่สร้างผลตอบแทนทางการเงินที่ดีและมั่นคงให้กับสมาชิก พร้อมทั้งส่งเสริมผลลัพธ์ที่ดีแก่สังคม สอดคล้องกับพันธกิจของ WBA ในการผลักดันภาคธุรกิจให้บรรลุ SDGs เช่น พลังงานสะอาดและโครงสร้างพื้นฐาน พร้อมทั้งมีบทบาทเชิงรุกในการสนับสนุนความยั่งยืนผ่านการมีส่วนร่วมกับกิจการที่ลงทุน และการบริหารความเสี่ยงระยะยาวอย่างโปร่งใส

การส่งเสริมและผลักดันการปฏิบัติตาม แนวทาง ESG ในบริษัทที่ลงทุน

กบข. ตระหนักถึงบทบาทสำคัญในฐานะนักลงทุนสถาบันที่มีส่วนผลักดันการพัฒนาความยั่งยืนในภาคธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างสมดุลระหว่างผลตอบแทนจากการลงทุนและความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, Governance : ESG) โดย**มุ่งเน้นการสนับสนุนบริษัทที่กองทุนเข้าไปลงทุนให้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับมาตรฐาน**ความยั่งยืนระดับสากล โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ตั้งเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) การเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานสะอาดในการดำเนินธุรกิจ และการปฏิบัติตามแนวทางสิทธิมนุษยชนอย่างเคร่งครัด

ในปีที่ผ่านมา กบข. ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวผ่าน**กระบวนการหารือเชิงบวก (Positive Engagement)** กับ**บริษัทในพอร์ตการลงทุนจำนวน 10 แห่ง** ครอบคลุมประเด็นสำคัญด้าน ESG และการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในกระบวนการดำเนินธุรกิจ โดยเน้นให้บริษัทที่เกี่ยวข้องพัฒนามาตรการที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกมิติ ทั้งในส่วนของแรงงานในห่วงโซ่อุปทาน การส่งเสริมความเท่าเทียมในองค์กร และการปกป้องชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของบริษัท

โดย 10 บริษัทที่ กบข. เข้าไปหารือเชิงบวกอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Property & Construction) กลุ่มทรัพยากร (Resources) กลุ่มบริการ (Services) และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Industrials) ซึ่งคิดเป็นมูลค่าพอร์ตตราสารทุนในประเทศ เป็นสัดส่วนประมาณ 20% ของพอร์ตตราสารทุนในประเทศที่ กบข. ลงทุน

ทั้งนี้ การหารือดังกล่าวเป็นไปตามแนวทางของ Principles for Responsible Investment (PRI) ซึ่งเป็นกรอบการลงทุนที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล โดย กบข. ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะผู้บริหารของบริษัทในพอร์ตการลงทุน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการส่งเสริมแนวปฏิบัติทางด้าน ESG โดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อสำคัญ คือ:

1. การดำเนินงานด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

การจัดตั้งนโยบายด้านความยั่งยืน

จากการเข้าหารือพบว่า กิจการส่วนใหญ่ที่ กบข. เข้าลงทุนมีนโยบายด้านความยั่งยืน โดยไม่เพียงแต่เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลที่ดีในองค์กร (ESG) ซึ่งกลายเป็นมาตรฐานสำคัญในการประเมินความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในระดับอุตสาหกรรมและในระดับนานาชาติ

ทั้งนี้ หลายกิจการได้เริ่มกำหนดนโยบายด้านความยั่งยืนอย่างจริงจัง โดยเชื่อมโยงนโยบายดังกล่าวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของกิจการในระยะยาว เพื่อให้แน่ใจว่าแนวทางการพัฒนาและดำเนินงานของบริษัทสอดคล้องกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่มีความยั่งยืน ไม่เพียงแต่ในด้านการเติบโตทางธุรกิจ แต่ยังรวมถึงการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งการบูรณาการแนวทาง ESG เข้าไปในกลยุทธ์องค์กรถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้เกิดการพัฒนายั่งยืน และสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการตั้งคณะกรรมการความยั่งยืน หรือคณะทำงาน ESG ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล ทบทวน และผลักดันการดำเนินงานตามกรอบนโยบายที่กำหนดไว้ ตลอดจนสร้างโครงสร้างที่มั่นคงในการบังคับใช้และติดตามผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน

ในบางบริษัทได้ออกนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะ ถือเป็นตัวอย่างที่ดีของการตอบสนองต่อปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยไม่เพียงเป็นการแสดงเจตจำนงในการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรมในกระบวนการลดการปล่อยคาร์บอน (Carbon Emissions) แต่ยังเน้นย้ำถึงความมุ่งมั่นขององค์กรที่จะบรรลุเป้าหมายระดับโลกและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

นโยบายดังกล่าวช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับบริษัทในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการดึงดูดนักลงทุนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ โดยเฉพาะในตลาดทุนที่การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมจากการดำเนินงานของบริษัทกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจลงทุน เมื่อมีนโยบายชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการความยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่า บริษัทนั้นมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาในทิศทางที่ดีต่อโลกในระยะยาว และยังช่วยให้บริษัทสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดที่ต้องการให้ความสำคัญกับประเด็นความยั่งยืนมากขึ้น

นอกจากนี้ การดำเนินงานในกรอบ ESG ยังช่วยป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน ซึ่งในอนาคตอาจมีผลกระทบทางกฎหมายหรือการควบคุมที่เข้มข้นมากขึ้น โดยเฉพาะในยุคที่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกำลังเป็นความท้าทายที่สำคัญของรัฐบาลและองค์กรระหว่างประเทศ

การตั้งเป้าหมายและการเปลี่ยนผ่านสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero)

การตั้งเป้าหมายและการเปลี่ยนผ่านไปสู่ Net Zero ถือเป็นหมุดหมายสำคัญที่แสดงถึงความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบของ บมจ. ในการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทั้งเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว โดยหลายบริษัทเริ่มกำหนดเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนและกลยุทธ์ขององค์กรในระยะยาว โดยมีกรอบเวลาในการบรรลุเป้าหมาย Net Zero ที่กำหนดไว้ระหว่างปี 2573 - 2608

การตั้งเป้าหมายนี้ไม่ได้จำกัดแค่การกำหนดตัวเลขหรือระยะเวลาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมที่เชื่อมโยงกับกลยุทธ์องค์กรในด้านต่าง ๆ ทั้งการปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงาน การใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สามารถลดการใช้พลังงานและทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการปรับเปลี่ยนในกระบวนการผลิตและการจัดการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกขั้นตอน

ดังนั้น ในหลาย บมจ. ได้ตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการความยั่งยืนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อดูแลและขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผน Net Zero ที่กำหนดไว้ รวมทั้งพัฒนาแผนปฏิบัติการให้มีความชัดเจนและสามารถวัดผลได้ ซึ่งคณะทำงานเหล่านี้เป็นศูนย์กลางสำคัญที่จะประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ภายในองค์กร รวมถึงประเมินความเสี่ยงและโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ

นอกจากนี้ หลาย บมจ. ยังให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจและซัพพลายเออร์ เพื่อให้การบรรลุเป้าหมาย Net Zero เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยต้องได้รับความร่วมมือและการสร้างความเข้าใจร่วมกันในทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงพนักงานในระดับปฏิบัติการ ทำให้การขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมาย Net Zero จึงไม่ได้จำกัดเพียงแค่การเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนากลยุทธ์ในการลดก๊าซเรือนกระจก

การพัฒนากลยุทธ์ในการลดก๊าซเรือนกระจกให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล หลาย บมจ. ได้พัฒนากลยุทธ์ที่ครอบคลุมทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติการ โดยกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ตลอดจนวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสามารถบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา

กลยุทธ์ที่ บมจ. หลายแห่งดำเนินการประกอบด้วยหลายมิติ ตั้งแต่ปรับกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยลดการใช้พลังงานในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร ทั้งการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานในโรงงาน และเลือกใช้เทคโนโลยีที่สามารถลดการใช้พลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังเปลี่ยนไปใช้พลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลม เพื่อลดการพึ่งพาพลังงานจากแหล่งที่ปล่อยมลพิษ

หนึ่งในกลยุทธ์หลักที่บาง บมจ. นำมาใช้คือ การตั้งเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ Science-Based Targets (SBTi) ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้รับการรับรองจากองค์กรต่าง ๆ ทั่วโลก โดยมีจุดมุ่งหมายให้การลดการปล่อยคาร์บอนเป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์ที่สามารถคำนวณได้ และเชื่อมโยงกับการควบคุมอุณหภูมิของโลกไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียสจากระดับก่อนยุคอุตสาหกรรม ซึ่งการใช้เกณฑ์อ้างอิงตาม SBTi นี้ทำให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินการของบริษัทจะเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล และสอดคล้องกับแนวทางที่มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

อีกหนึ่งกลยุทธ์สำคัญคือ การปรับเปลี่ยนระบบโลจิสติกส์และการขนส่ง โดยเลือกใช้ยานพาหนะที่มีประสิทธิภาพในการใช้น้ำมันและพลังงาน และวางแผนเส้นทางการขนส่งสินค้าที่สามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนลงได้ นอกจากนี้ การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกลยุทธ์ โดยการนำวัสดุที่ยั่งยืนและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่มาใช้ผลิตสินค้า และลดการใช้วัสดุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การดำเนินการดังกล่าวยังรวมถึงการร่วมมือกับซัพพลายเออร์เพื่อยกระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมในห่วงโซ่อุปทาน โดยสร้างความมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้ บมจ. หลายแห่งยังส่งเสริมให้ซัพพลายเออร์ของตนดำเนินการตามแนวทางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านการให้คำแนะนำและการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและลดผลกระทบจากกิจกรรมของตนในระดับห่วงโซ่อุปทาน

การพัฒนากลยุทธ์เหล่านี้ไม่เพียงตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและต่างประเทศ แต่ยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ บมจ. ในตลาดที่มีให้ความสำคัญกับการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากนักลงทุนที่เน้นด้าน ESG

การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน และการเพิ่มการใช้พลังงานทดแทนในการดำเนินงาน

การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานและการใช้พลังงานทดแทนในการดำเนินงาน ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่สามารถทำได้ทันทีและเห็นผลอย่างรวดเร็วในระยะสั้น หลายองค์กรจึงลงทุนปรับปรุงระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของ การติดตั้งระบบควบคุมพลังงานอัตโนมัติที่ช่วยให้การใช้พลังงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถตรวจสอบการใช้พลังงานในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการผลิตได้อย่างละเอียดและแม่นยำ เพื่อให้การดำเนินงานทั้งกระบวนการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้พลังงานและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

อีกหนึ่งแนวทางที่ได้รับความนิยมคือ การนำเทคโนโลยี Heat Recovery หรือการรีไซเคิลพลังงานความร้อนกลับมาใช้ใหม่ ด้วยการนำพลังงานความร้อนที่เกิดจากกระบวนการผลิตหรือจากเครื่องจักรที่ทำงานหนัก มาใช้ประโยชน์ในการผลิตหรือกระบวนการอื่น ๆ ซึ่งช่วยลดการสูญเสียพลังงานและลดต้นทุนพลังงานในระยะยาว นอกจากนี้ ยังนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยบริหารจัดการพลังงานในระดับที่ลึกขึ้น เช่น การใช้ AI (Artificial Intelligence) เพื่อคาดการณ์การใช้พลังงานและปรับสมดุลการใช้พลังงานตามความต้องการจริง รวมถึงการใช้ IoT (Internet of Things) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อติดตามและควบคุมการใช้พลังงานในเวลาจริง ช่วยให้อำนวยการจัดการพลังงานในแต่ละหน่วยงานหรือพื้นที่การผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการสูญเสียพลังงานในกระบวนการต่าง ๆ

นอกจากการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานแล้ว การหันมาใช้พลังงานหมุนเวียนก็เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่หลายองค์กรให้ความสำคัญและมีการลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา พลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม ก๊าซชีวภาพ และเชื้อเพลิงชีวมวล ได้ถูกนำมาใช้ในกระบวนการผลิตในสัดส่วนที่สูงขึ้น บางกิจการสามารถเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานสะอาดในกระบวนการดำเนินงานได้ถึง 30 - 40% ของการใช้พลังงานทั้งหมดในปัจจุบัน

การใช้พลังงานหมุนเวียนดังกล่าวไม่เพียงช่วยลดการพึ่งพาพลังงานจากแหล่งที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ฟอสซิล หรือพลังงานที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ยังช่วยลดต้นทุนพลังงานในระยะยาว เนื่องจากพลังงานหมุนเวียนมักมีต้นทุนคงที่และไม่ผันผวนตามราคาพลังงานโลก จึงช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นให้กิจการในการปรับตัวต่อความผันผวนของราคาและการเปลี่ยนแปลงในตลาดพลังงานโลก

การวางแผนการเงินและการลงทุนเพื่อสนับสนุนเป้าหมายดังกล่าว

การสร้างกลยุทธ์ทางการเงินที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายด้าน ESG ที่ตั้งไว้ ถือเป็นส่วนสำคัญที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนและ ESG ของ บมจ. เพื่อให้การลดการปล่อยคาร์บอนในระดับองค์กรต้องการความมุ่งมั่นและการลงมือทำอย่างมีระเบียบ ปัจจุบัน บาง บมจ. ชื่อนำหลายแห่งเริ่มนำเครื่องมือทางการเงินที่ช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมาใช้มากขึ้น โดยหนึ่งในเครื่องมือทางการเงินคือ Internal Carbon Pricing หรือการกำหนดราคาคาร์บอนภายในองค์กร ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยให้สามารถประเมินต้นทุนที่เกิดจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกระบวนการผลิตหรือการดำเนินธุรกิจ ส่งผลต่อการตัดสินใจด้านการลงทุนและการดำเนินงานต่าง ๆ ให้คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดจากการปล่อยคาร์บอนอย่างแท้จริง โดยนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินและจัดสรรงบประมาณในโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลดการปล่อยคาร์บอน

นอกจากนี้ การออก Green Bonds หรือ Sustainability-Linked Loans ก็เป็นเครื่องมือทางการเงินที่บาง บมจ. เริ่มใช้เพื่อระดมทุนสำหรับโครงการที่มุ่งเน้นด้านความยั่งยืนและการลดคาร์บอน โดย Green Bonds จะออกเพื่อสนับสนุนการลงทุนในโครงการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีสะอาด พลังงานหมุนเวียน และการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่วน Sustainability - Linked Loans คือการกู้ยืมที่เชื่อมโยงดอกเบี้ยกับการบรรลุเป้าหมายด้าน ESG เช่น การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานสะอาด ซึ่งช่วยกระตุ้นให้ บมจ. ทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ การตั้ง CapEx (Capital Expenditure) ที่มุ่งเน้นการลงทุนในเทคโนโลยีสะอาดและนวัตกรรมเพื่อการลดคาร์บอนถือเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนการเงินที่สอดคล้องกับเป้าหมายด้านความยั่งยืน โดยการลงทุนในเทคโนโลยีเหล่านี้ไม่เพียงช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ยังเป็นการพัฒนาศักยภาพของกิจการในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว เช่น การลงทุนในระบบการผลิตที่ใช้พลังงานสะอาด หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ความท้าทายต่อการบรรลุเป้าหมายด้าน Net Zero

ถึงแม้ว่า บมจ. ที่เข้าร่วมหารือกับ กบข. จะมีแนวทางและความมุ่งมั่นที่ชัดเจนในการบรรลุเป้าหมาย Net Zero แต่ก็ยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการที่ต้องได้รับการจัดการและการวางแผนที่รอบคอบ เพราะความท้าทายเหล่านี้หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ อาจทำให้การดำเนินงานต้องเผชิญกับความยากลำบากและไม่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หนึ่งในปัญหาหลักคือ ต้นทุนของเทคโนโลยีสะอาดที่ยังคงสูงอยู่ โดยเฉพาะในช่วงเริ่มต้นของการลงทุนในเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำให้หลายกิจการยังไม่สามารถรับภาระต้นทุนสูงเหล่านี้ได้ในทันที จึงต้องพิจารณาอย่างละเอียดถึงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนในระยะยาว รวมถึงการวางแผนการเงินที่สามารถรองรับต้นทุนในช่วงเริ่มต้น

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็เป็นอีกหนึ่งความท้าทายสำคัญ โดยเฉพาะในสถานะที่นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมยังคงมีความไม่แน่นอนในบางประเทศหรือบางพื้นที่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อกลยุทธ์ที่วางไว้ เพราะการขาดความมั่นคงในด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องทำให้การวางแผนระยะยาวของกิจการต้องยืดหยุ่นและปรับตัวได้เร็ว เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกฎหมายได้ทันที

2. การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน

การจัดทำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของบริษัท

บริษัทจดทะเบียนที่เข้าร่วมหารือทั้งหมดได้จัดทำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนที่มีโครงสร้างชัดเจน สอดคล้องกับทิศทางการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีเนื้อหาที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกลุ่มพนักงานของบริษัทเท่านั้น แต่ยังขยายขอบเขตไปสู่แรงงานในห่วงโซ่อุปทาน คู่ค้า ผู้รับเหมา ชุมชนโดยรอบ และกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินงาน นโยบายเหล่านี้ถูกออกแบบให้เชื่อมโยงกับพันธกิจและคุณค่าหลักของบริษัท เพื่อให้สามารถบูรณาการประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการและการดำเนินงานในชีวิตประจำวันของกิจการได้อย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ กิจการส่วนใหญ่ยึดถือหลักการจากมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับ เช่น หลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน (UNGPs) ข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (UN Global Compact) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) อนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO Conventions) และในบางกรณียังรวมถึงมาตรฐานระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศ เช่น แนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือเกณฑ์ขององค์กรพัฒนาเอกชนด้านแรงงานและสิทธิมนุษยชน กิจการที่มีความก้าวหน้าในด้านนี้มักจัดให้นโยบายได้รับการอนุมัติในระดับคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการบริหาร เพื่อแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในระดับสูงสุด และเพื่อผลักดันให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั่วทั้งกิจการ

การตรวจสอบว่านโยบายด้านสิทธิมนุษยชนสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

หลังจากการจัดทำนโยบายแล้ว บมจ. ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบว่าขอบเขตและเนื้อหาของนโยบายสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและแนวปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับในระดับโลกหรือไม่ โดยนำกระบวนการ Human Rights Due Diligence (HRDD) มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินและติดตามผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ ครอบคลุมทั้งการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ระหว่างนโยบายที่มีอยู่กับข้อกำหนดตามหลักการสากล การจัดทำแนวทางปฏิบัติเพื่อปิดช่องว่าง และการวางระบบติดตามประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามนโยบายในระยะยาว

ทั้งนี้ บางกิจการได้เชิญที่ปรึกษาอิสระหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาร่วมทบทวนนโยบาย เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายไม่เพียงแต่ครอบคลุมในเชิงเนื้อหา แต่ยังสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในทุกบริบทของกิจการ รวมถึงการสื่อสารที่หลายบริษัทได้ทำการสื่อสารสาธารณะเกี่ยวกับนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งในรายงานความยั่งยืน รายงานบรรษัทภิบาล และบนเว็บไซต์บริษัท เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน

บริษัทจดทะเบียนที่ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งในระดับการดำเนินงานภายในบริษัท ห่วงโซ่อุปทาน พื้นที่ตั้งโรงงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมรอบข้าง โดยบริษัทจำนวนมากใช้เกณฑ์ที่พิจารณาทั้งความรุนแรงของผลกระทบ ความน่าจะเป็นที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงขีดความสามารถในการจัดการ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ควรให้ความสนใจสูงสุด (Salient Issues) โดยเฉพาะในกลุ่มประเด็นที่มีความละเอียดอ่อน เช่น การจ้างงานผ่านตัวแทน การใช้แรงงานข้ามชาติ การจัดซื้อจัดจ้างจากประเทศที่มีความเสี่ยงสูง และการใช้แรงงานในกลุ่มที่เข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้จำกัด

นอกจากนี้ บางกิจการยังจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการประเมิน และสร้างความเข้าใจร่วมกันถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลจากกลไกการร้องเรียนภายใน ซึ่งช่วยเสริมข้อมูลเชิงลึกในการประเมินและวางแผนการดำเนินการเชิงป้องกันได้อย่างเหมาะสม

การดำเนินการมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน

กิจการส่วนใหญ่มีการพัฒนามาตรการทั้งในเชิงป้องกันและเชิงแก้ไข เพื่อสร้างความมั่นใจว่า แนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนจะถูกนำไปสู่การปฏิบัติจริงในทุกระดับ เช่น การจัดฝึกอบรมให้แก่พนักงานทุกระดับ โดยเฉพาะผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารทรัพยากรบุคคล การจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติสำหรับคู่ค้า และการกำหนดเงื่อนไขด้านสิทธิมนุษยชนไว้ในสัญญาซื้อขาย หลายกิจการพัฒนาช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นกลางและปลอดภัย เช่น ระบบร้องเรียนผ่านช่องทางดิจิทัลโดยไม่ระบุตัวตน หรือการตั้งคณะกรรมการภายในเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนโดยเฉพาะ พร้อมวางแผนทางการตอบสนองและเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักความเป็นธรรม และสอดคล้องกับแนวทางของ UNGPs

นอกจากนี้ ยังพบว่าบางบริษัทมีการรายงานผลการดำเนินงานด้านนี้ในรูปแบบของกรณีศึกษา (Case Study) หรือข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น จำนวนครั้งของการฝึกอบรม เรื่องร้องเรียนที่ได้รับและดำเนินการเสร็จสิ้น และแผนเยียวยาที่ดำเนินการแล้ว เพื่อใช้เป็นข้อมูลสะท้อนความโปร่งใสและความรับผิดชอบของบริษัทต่อสาธารณะ

ความท้าทายในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน

แม้บริษัทจดทะเบียนหลายแห่งมีระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนที่ค่อนข้างครบถ้วน แต่การดำเนินงานจริงในหลายกรณียังคงเผชิญความท้าทายอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการปฏิบัติ เช่น การติดตามการปฏิบัติของคู่ค้าในห่วงโซ่อุปทานที่อาจอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรือประเทศที่มีความแตกต่างด้านกฎหมายและวัฒนธรรม การควบคุมคุณภาพของการจ้างงานในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ และข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลของแรงงานกลุ่มเปราะบาง

อีกหนึ่งความท้าทายที่มักพบคือ ความเข้าใจที่แตกต่างกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะในบางอุตสาหกรรมที่ยังไม่เคยดำเนินการด้านนี้อย่างเป็นระบบมาก่อน ทำให้การสื่อสารภายในกิจการยังไม่ทั่วถึง หรือขับเคลื่อนในระดับปฏิบัติได้ไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งบุคลากรงบประมาณ และเครื่องมือในการติดตามผลที่เพียงพอ การก้าวข้ามข้อจำกัดเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารระดับสูง การส่งเสริมความรู้ผ่านการอบรมเชิงลึก และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคประชาสังคม หน่วยงานรัฐ และพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

การเข้าหารือกับ บมจ. ที กบข. เข้าลงทุนในปีนี้ พบว่า บมจ. เกือบทั้งหมดในพอร์ตการลงทุนในตราสารทุนภายในประเทศ มีแนวทางการดำเนินงานด้าน ESG ที่มีประสิทธิภาพและปรากฏเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะประเด็นด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งถือเป็นหัวข้อสำคัญตามหลักการลงทุนอย่างยั่งยืน (Sustainable Investing) ในระดับสากล สะท้อนถึงความตื่นตัวและความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของภาคธุรกิจไทยต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ (Low-carbon Economy)

กบข. มีความมุ่งมั่นที่จะขยายขอบเขตการเข้าหารีโอกับบมจ. ในหลากหลายกลุ่มอุตสาหกรรม รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในห่วงโซ่อุปทานของกิจการที่ กบข. เข้าลงทุน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระบบเศรษฐกิจไทยโดยรวม โดย กบข. เชื่อมั่นว่า การเสริมสร้างความยั่งยืนในภาคเอกชนผ่านบทบาทของผู้ลงทุนเชิงสถาบัน (Institutional Investor) จะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างผลตอบแทนระยะยาวอย่างมั่นคง ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างยั่งยืน

บทบาทของกบข. ในฐานะผู้ถือหุ้นที่รับผิดชอบ (Active Ownership)

กบข. ให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิความเป็นเจ้าของเพื่อรักษาและเพิ่มมูลค่าการลงทุนระยะยาว โดยเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี และออกเสียงลงคะแนนตามแนวทาง Proxy Voting Guideline อย่างครบถ้วน โดยในปี 2567 กบข. เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นครบ 123 ครั้ง (100%) และออกเสียงครบทุกกรณี โดยมีมติ “ไม่เห็นด้วย” ในบางประเด็นสำคัญ เช่น

- การแต่งตั้งกรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งเกิน 9 ปี
- การเข้าประชุมคณะกรรมการน้อยกว่าร้อยละ 75
- การออกหุ้นเพิ่มทุน (Right Offering) เพื่อซื้อหุ้นในราคาสูงกว่าตลาดอย่างมีนัยสำคัญ

กบข. มุ่งมั่นใช้สิทธิออกเสียงอย่างครบถ้วนในกิจการที่ลงทุน เพื่อสะท้อนจุดยืนในการสนับสนุนบริษัทที่ให้ความสำคัญทั้งด้าน ESG และผลตอบแทนทางการเงิน

การเข้าชมการดำเนินงานด้าน ESG

ในปี 2567 กบข. ได้เข้าเยี่ยมชมการดำเนินงานด้าน ESG ของบริษัทในพอร์ตการลงทุนจำนวน 3 แห่ง เพื่อประเมินความก้าวหน้าในเชิงปฏิบัติ ทั้งในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน การเข้าเยี่ยมชมครั้งนี้ยังเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างใกล้ชิด โดยมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนให้บริษัทในพอร์ตการลงทุนดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงยกระดับการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล กบข. เชื่อว่าความร่วมมือในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่สร้างผลตอบแทนทางการเงินที่มั่นคงในระยะยาว แต่ยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความยั่งยืนให้กับระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างแท้จริง

บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ BEM

เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2567 ตัวแทนจาก กบข. ได้เข้าเยี่ยมชมบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ณ อาคารสำนักงานใหญ่ และศูนย์ซ่อมบำรุงบริเวณ พระราม 9 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการมีส่วนร่วม (engagement) กับกิจการที่ กบข. ลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจและศึกษาแนวทางการดำเนินงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) รวมถึงการบริหารจัดการบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ ได้ดำเนินการตามนโยบายผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนโดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งสามารถสนับสนุนการเดินรถไฟฟ้าระบบรางและช่วยลดการใช้พลังงานฟอสซิล รวมถึงลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยบริษัทฯ มีแผนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) ที่มีขนาดกำลังไฟฟ้าติดตั้งรวม 8.2 เมกะวัตต์ (เฟสที่ 1) และหากดำเนินการติดตั้งแล้วเสร็จทั้งหมดช่วงเดือนมิถุนายน 2568 บริษัทฯ ประเมินการว่าจะสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 810,000 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการผลิตพลังงานสะอาดที่นำไปใช้ในการดำเนินงานของรถไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในปี 2567 บริษัทฯ มีการผลิตพลังงานไฟฟ้าหมุนเวียนใช้เองในองค์กร คิดเป็นปริมาณ 653,991 กิโลวัตต์-ชั่วโมง

ในการเยี่ยมชมครั้งนี้ ตัวแทนจาก กบข. ได้เข้าตรวจเยี่ยมพื้นที่ต่างๆ เช่น อาคารสำนักงานใหญ่ อาคารที่จอดรถ และศูนย์ซ่อมบำรุง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการติดตั้งแผงพลังงานแสงอาทิตย์ที่ช่วยให้บริษัทฯ สามารถใช้พลังงานที่ผลิตได้เองควบคู่กับแหล่งจ่ายกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้านครหลวง (MEA) ทำให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงานและการบริหารจัดการทรัพยากรพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากการใช้พลังงานหมุนเวียนแล้ว กบข. ยังได้เข้าเยี่ยมชมห้องควบคุมการเดินรถไฟฟ้า และห้องจำลองขบวนรถไฟฟ้า พร้อมรับฟังการบรรยายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานควบคุมการเดินรถ งานซ่อมบำรุง และระบบการฝึกอบรมพนักงาน พบว่า บริษัทฯ มีการดำเนินงานและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับสวัสดิการและความปลอดภัยของพนักงานเป็นอย่างดี

การเยี่ยมชมครั้งนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการที่อยู่ในกลุ่มการลงทุนตราสารทุนในประเทศของ กบข. มีความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้กำหนดเป้าหมายวางแผน และดำเนินมาตรการที่ชัดเจนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้ ในมิติด้านสังคม บริษัทฯ ยังให้ความสำคัญกับพนักงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ กบข. คำนึงถึงในการพิจารณากิจการที่ กบข. ลงทุนให้สามารถดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน

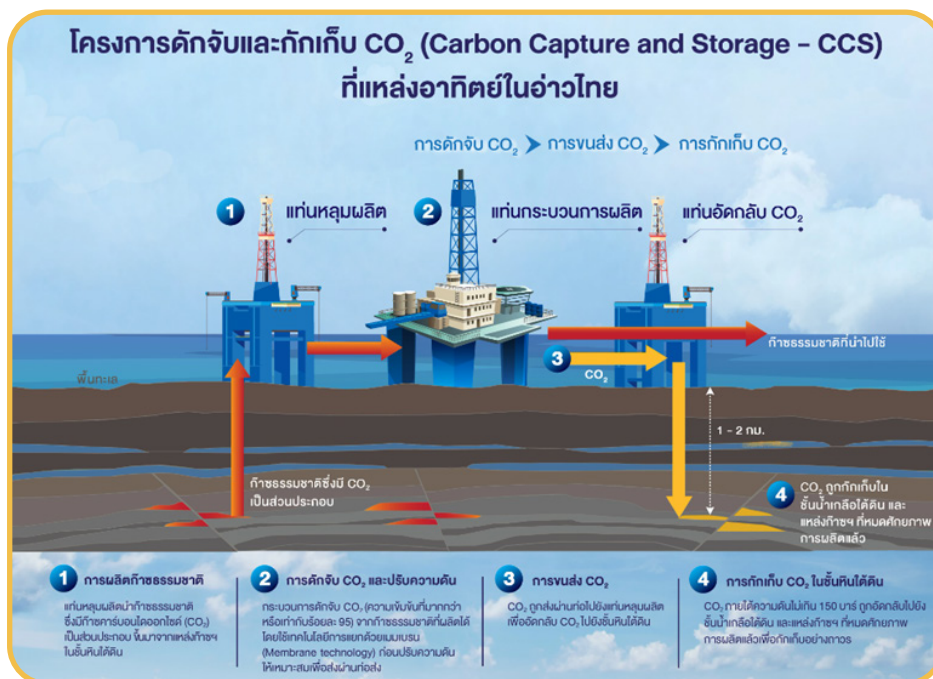
บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ PTTEP

เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2567 นี้ ตัวแทนจาก กบข. ได้เข้าเยี่ยมชมและศึกษาโครงการอาทิตย์ของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) ซึ่งตั้งอยู่กลางอ่าวไทยทางตอนใต้ห่างจากชายฝั่งสงขลาไปทางเหนือ 225 กิโลเมตร โครงการนี้ถือเป็นแท่นผลิต-ชุดเจาะที่สำคัญของ PTTEP เนื่องจากเป็นโครงการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมโครงการแรกที่ PTTEP เป็นผู้ดำเนินการสำรวจ พัฒนา และผลิตปิโตรเลียมเองทุกขั้นตอนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2551 ปัจจุบันมีปริมาณการผลิตเฉลี่ยของก๊าซที่ 330 ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน

การเยี่ยมชมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงการอาทิตย์รวมทั้งความคืบหน้าในการดำเนินโครงการดักจับและกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์หรือ Carbon Capture and Storage (CCS) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่หลาย ๆ ประเทศในโลก โดยเฉพาะประเทศทางฝั่งอเมริกาและยุโรปวางแผนให้เป็นเทคโนโลยีหลักในการจำกัดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ โดย PTTEP มีแผนพัฒนาโครงการ CCS ที่โครงการอาทิตย์เพื่อให้เป็นโครงการนำร่องของประเทศ สำหรับการลดก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตปิโตรเลียมและธุรกิจอื่น ๆ โดยใช้เทคโนโลยี CCS ในการดักจับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกระบวนการผลิตปิโตรเลียมและอัดกลับเข้าไปเก็บในชั้นหินใต้ดิน พร้อมทั้งมีระบบติดตามตรวจสอบเพื่อลดความเสี่ยงของการรั่วไหล ซึ่งปัจจุบันบริษัทได้ศึกษาและออกแบบด้านวิศวกรรมเสร็จสิ้นแล้ว และอยู่ระหว่างดำเนินการทำข้อตกลงต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การตัดสินใจขั้นสุดท้าย (Final Investment Decision: FID) ภายในปี 2568

โดยหลังจากตัดสินใจลงทุนจะใช้เวลาพัฒนาโครงการประมาณ 3 ปี จึงจะสามารถเริ่มกระบวนการอัดกลับคาร์บอนได้ เมื่อดำเนินการเต็มกำลังจะสามารถกักเก็บคาร์บอนได้ประมาณ 0.7 - 1 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี นอกจาก CCS แล้ว PTTEP ยังมีการศึกษาโครงการพลังงานใหม่ เช่น การผลิตไฮโดรเจน และการนำคาร์บอนไดออกไซด์กลับมาใช้ประโยชน์ (Carbon Capture and Utilization - CCU) เพื่อส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืน PTTEP มุ่งต่อยอดโครงการดักจับและกักเก็บคาร์บอน (CCS) ไปยังพื้นที่อื่น ๆ เพื่อขยายบทบาทของเทคโนโลยีนี้ในภาคอุตสาหกรรมของไทย โดยเน้นกลยุทธ์ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Decarbonization) ด้วยงบลงทุน 512 ล้านดอลลาร์สหรัฐในช่วง 5 ปีข้างหน้า และบริษัทตั้งเป้าลดความเข้มข้นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไม่น้อยกว่า 30% ภายในปี 2573 และ 50% ภายในปี 2583 (เทียบกับปีฐาน 2563) พร้อมมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2593 ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนของประเทศไทยในปี 2593 และการบรรลุ Net Zero ภายในปี 2608 ตามที่ ประเทศไทยได้ประกาศเจตนารมณ์ในเวที COP26

การเยี่ยมชมครั้งนี้ช่วยให้ กบข. เข้าใจถึงโครงการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และแนวทางการดำเนินงานในการลดก๊าซเรือนกระจกของ PTTEP รวมถึงแนวโน้มการพัฒนาโครงการ CCS และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นข้อมูลสำคัญในการสนับสนุนการลงทุนอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานของประเทศไทยต่อไป

บริษัท SCG Packaging Public Company Limited หรือ SCGP

เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2567 ตัวแทนจาก กบข. ได้เข้าเยี่ยมชม บริษัท เอสซีจี แพคเกจจิ้ง จำกัด (มหาชน) (SCGP) ณ โรงงาน อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี ซึ่ง SCGP ถือเป็นผู้นำด้านโซลูชันบรรจุภัณฑ์แบบครบวงจรในภูมิภาคและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน SCGP มุ่งสู่เป้าหมาย Net Zero ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) ซึ่งในปี 2567 SCGP ได้ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 17.5% จากปีฐาน พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) การดำเนินการมีความคืบหน้าที่สำคัญ ดังนี้ เพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนเป็น 31.40% ลดการใช้พลังงานลง 8.76% ด้วยการใช้ AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสนับสนุนการปลูกต้นไม้ เพื่อดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จำนวน 2,350,269 ต้น

กบข. เข้าเยี่ยมชม SCGP Innovation and Product Development Center เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนานวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ความยั่งยืน โดยศูนย์พัฒนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และบริการ รวมถึงการส่งเสริมงานด้าน Circular Economy ผ่านการวิจัยและความร่วมมือกับภาคธุรกิจโดยผลิตภัณฑ์ เช่น บรรจุภัณฑ์จากพลาสติกรีไซเคิลและพลาสติกชีวภาพ

นอกจากนี้ยังได้เข้าเยี่ยมชมโรงงาน Siam Kraft Industry Co., Ltd (SKIC) และ Thai Containers Group Ratchaburi Plant (TCRB) เพื่อศึกษากระบวนการผลิตกระดาษบรรจุภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์กล่องลูกฟูก ซึ่ง TCRB เป็นหนึ่งในโรงงานของ Thai Containers Group ซึ่งเป็นผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์กล่องลูกฟูกรายใหญ่ที่สุดในอาเซียน โรงงานนี้ได้รับรางวัล Prime Minister Industry Award 2024 ในสาขา Enhancing Productivity กระบวนการผลิตกระดาษนั้นเริ่มตั้งแต่ การเตรียมเยื่อกระดาษ (Stock Preparation) การขึ้นรูปแผ่นกระดาษ (Forming the Sheet) การอบแห้งและกดรีด (Pressing & Drying) การม้วนกระดาษ (Winder) การแปรรูป (Converting) จนถึงกระบวนการขึ้นรูปเป็นบรรจุภัณฑ์กล่องลูกฟูก ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบบำบัดน้ำเสียแบบไร้ออกซิเจน

(Anaerobic Waste Water Treatment) ซึ่งผลิต “ไบโอแก๊ส” สำหรับใช้ในกระบวนการผลิต รวมถึงการนำกากตะกอนและขี้เถ้ากลับมาใช้ในระบบ “Waste to Energy” ซึ่งเป็นการบริหารจัดการวงจรชีวิตของวัสดุอย่างครบวงจร โดยกว่า 95% ของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตกระดาษบรรจุภัณฑ์นั้นเป็น “กระดาษรีไซเคิล” ที่ได้จากกระดาษใช้แล้ว บริษัทยังตั้งเป้าหมายด้านการจัดการทรัพยากร เช่น วัตถุดิบและพลังงานให้ครอบคลุมทุกบริษัทในเครือที่อยู่ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน และอยู่ระหว่างการขยายไปในต่างประเทศด้วย

จากการเข้าเยี่ยมชมในครั้งนี้ ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจของบริษัทตามแนวทางความยั่งยืน การบูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนเข้ากับกระบวนการผลิตบรรจุภัณฑ์อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมแนวปฏิบัติ ESG กับบริษัทที่ กบข. ลงทุน เพื่อการพัฒนาความยั่งยืนต่อไป

การวัดผลทางด้าน ESG ของพอร์ตการลงทุน

ในปี 2567 กบข. ยังคงให้ความสำคัญกับการประเมินและรายงานด้าน ESG ของการลงทุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างแนวทางการลงทุนที่ยั่งยืนและรับผิดชอบต่อสังคม โดยมุ่งเน้นบูรณาการปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental) สังคม (Social) และธรรมาภิบาล (Governance) เข้ากับกระบวนการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุน โดยนำปัจจัยด้าน ESG มาประยุกต์ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของพอร์ตการลงทุนในตราสารทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าการลงทุนเป็นไปตามแนวทางที่คำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว ลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากปัจจัยด้าน ESG และเพิ่มโอกาสในการสร้างผลตอบแทนที่มั่นคง

ตั้งแต่ปี 2565 กบข. ได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินปัจจัย ESG ผ่านเครื่องมือวิเคราะห์ระดับสากล S&P Capital IQ Pro ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่ช่วยให้สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสด้าน ESG ของบริษัทที่ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านข้อมูลเชิงลึกและตัวชี้วัดที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งช่วยให้ กบข. สามารถติดตามแนวโน้มและพัฒนาการของปัจจัย ESG ในพอร์ตการลงทุนได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การลงทุนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านความยั่งยืนขององค์กร ตลอดจนสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) ของพอร์ตการลงทุน ค่าความเข้มข้นของคาร์บอนแบบถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Carbon Intensity : WACI) ของพอร์ตตราสารทุนในประเทศ

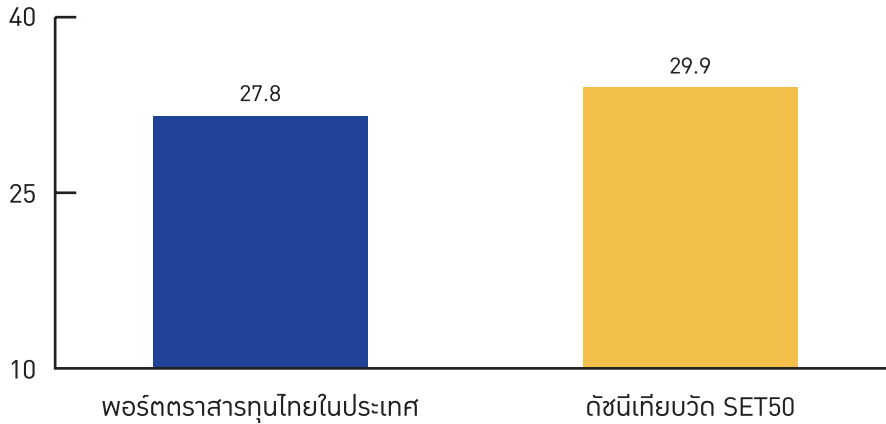
ค่า WACI ถือเป็นตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินความเข้มข้นของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) ในพอร์ตการลงทุน โดยพิจารณาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของแต่ละบริษัทที่อยู่ในพอร์ต และถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนการลงทุนในบริษัทเหล่านั้น WACI เป็นตัวชี้วัดที่มีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้นักลงทุนประเมินความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศของพอร์ตการลงทุน เปรียบเทียบระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระหว่างกองทุน และติดตามความก้าวหน้าในการลดคาร์บอนเพื่อบรรลุเป้าหมาย Net Zero การนำ WACI มาใช้ในการวิเคราะห์และวางกลยุทธ์การลงทุนจะช่วยให้นักลงทุนสามารถลดความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนในระยะยาว

ปัจจุบันค่า WACI เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ใช้ติดตามความก้าวหน้าในการลดคาร์บอนของพอร์ต โดยช่วยให้ผู้จัดการกองทุนสามารถกำหนดกลยุทธ์เพื่อลดการลงทุนในบริษัทที่มีการปล่อยคาร์บอนสูง และเพิ่มการลงทุนในบริษัทที่ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนมากขึ้น

ในปี 2567 พอร์ตตราสารทุนในประเทศของ กบข. มีค่า WACI ต่ำกว่าดัชนีชี้วัด SET50 ประมาณ 6% โดยในปี 2566 พบว่า ความเข้มข้นของคาร์บอนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักสูงกว่าตัวชี้วัดประมาณ 8% ค่า WACI เป็นตัวชี้วัดด้านความยั่งยืนในมิติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้ประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัทที่อยู่ในพอร์ตการลงทุน โดยคำนวณจากค่า Carbon Intensity (ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยต่อรายได้ของกิจการ) แล้วถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนการลงทุนของแต่ละบริษัทในพอร์ต

ภาพที่ 6 ค่าความเข้มข้นของคาร์บอนแบบถ่วงน้ำหนัก (WACI) ของตราสารทุนในประเทศ Scope ที่ 1, 2 และ 3

ค่า WACI Scope 1,2 & 3 (ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/ล้านบาท)

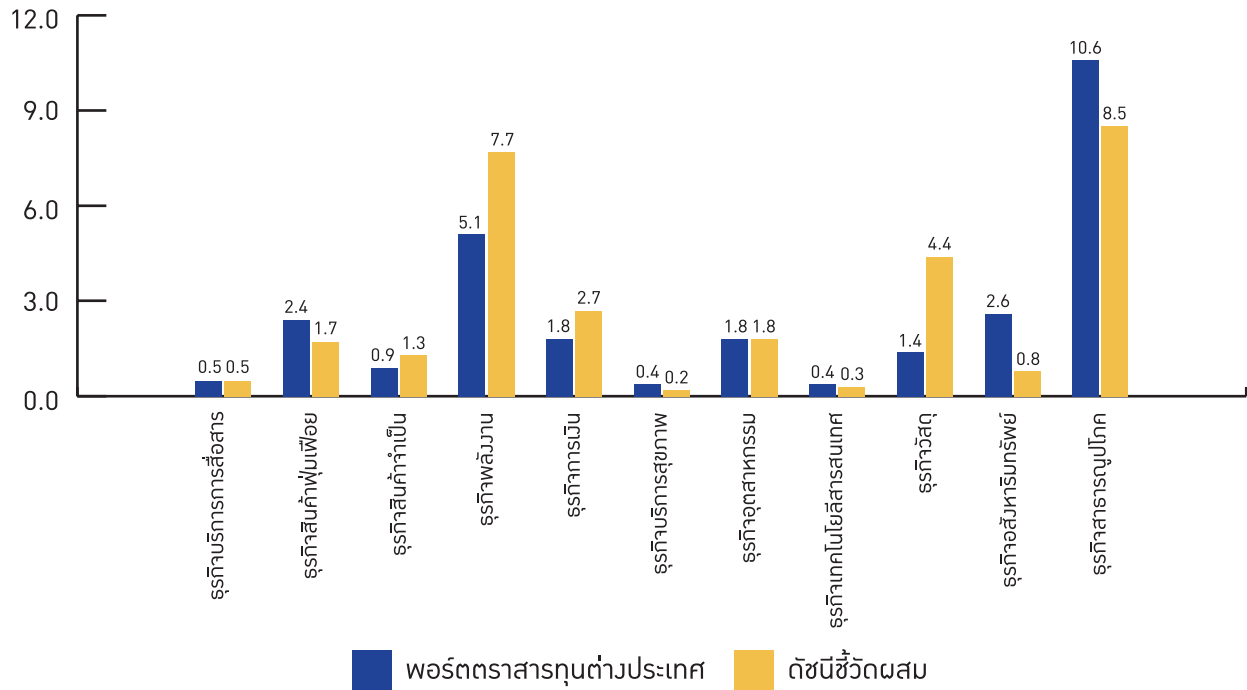
ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

จากข้อมูลที่แสดงในแผนภาพที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ในปี 2567 กบข. ได้ปรับกลยุทธ์การลงทุนในตราสารทุนในประเทศ ให้มี WACI ต่ำกว่าดัชนีชี้วัด สะท้อนให้เห็นว่า กิจกรรมที่ กบข. เลือกลงทุนมีความเข้มข้นของการปล่อยคาร์บอนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของตลาดเมื่อเทียบกับปี 2566 ที่เคยสูงกว่าตัวชี้วัด 8% แนวโน้มนี้อาจเป็นผลจากการคัดเลือกหลักทรัพย์ที่ให้ความสำคัญกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือการปรับพอร์ตการลงทุนให้สอดคล้องกับแนวทางด้านความยั่งยืนและ ESG มากขึ้น

การวิเคราะห์ค่า WACI โดยแบ่งตามประเภทธุรกิจ (ภาพที่ 7) พบว่า กลุ่มธุรกิจสาธารณูปโภค อสังหาริมทรัพย์ และสินค้าฟุ่มเฟือย เป็นกลุ่มธุรกิจหลักที่ทำให้ค่า WACI ของ กบข. สูงกว่าตัวชี้วัดเปรียบเทียบ และเพื่อสนับสนุนให้กิจการในพอร์ตตราสารทุนของ กบข. ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กบข. จึงนำแนวทางการหารือเชิงบวก (Positive Engagement) มาใช้ โดยเข้าไปพูดคุยกับตัวแทนของบริษัทที่ลงทุน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแสดงเจตนาารมณ์ในการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่แนวทางที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ภาพที่ 7 ค่า WACI ของพอร์ตตราสารทุนในประเทศแบ่งตามประเภทธุรกิจ

ค่า WACI ของพอร์ตตราสารทุนไทยตามประเภทธุรกิจ
(ต้นคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/ล้านบาท)

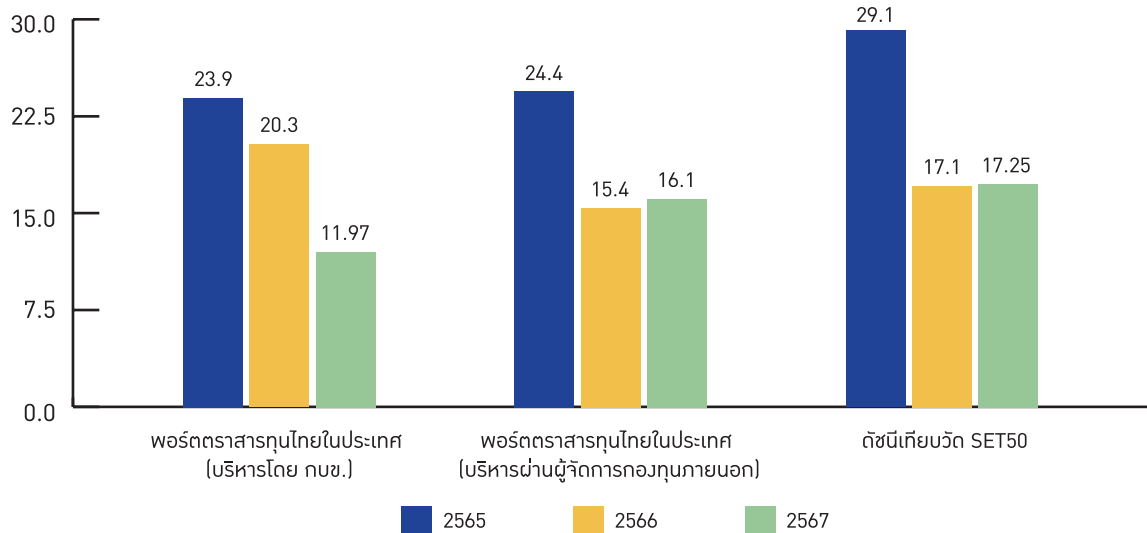
ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

การหาวิธีนี้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น กลยุทธ์ของบริษัทในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แผนการดำเนินงานระยะสั้นและระยะยาวเพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับแนวทาง ESG ข้อจำกัดและความท้าทายของกิจการที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการลดคาร์บอน (สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในสรุปประเด็นการเข้าหาหรือเชิงบวกของ กบข. ประจำปี 2567) แนวทางดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การลงทุนอย่างรับผิดชอบของ กบข. โดยมุ่งหวังให้ธุรกิจที่อยู่ในพอร์ตมีส่วนร่วมในการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสร้างมูลค่าที่ยั่งยืนในระยะยาว

เปรียบเทียบค่า ความเข้มข้นคาร์บอนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WACI) ระหว่างปี 2565 ถึงปี 2567

ภาพที่ 8 ค่าความเข้มข้นของคาร์บอนแบบถ่วงน้ำหนัก (WACI) ระหว่างปี 2565 ถึง 2567

ค่า WACI Scope 1 และ 2 (ถัณคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/ล้านบาท)

ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

เมื่อทำการวิเคราะห์ค่า WACI ของทั้ง 3 ส่วนหลักในพอร์ตการลงทุนของ กบข. ระหว่างปี 2565 - 2567 (ภาพที่ 8) ได้แก่ 1) พอร์ตตราสารทุนไทยที่ กบข. บริหารเอง 2) พอร์ตตราสารทุนไทยที่ผู้จัดการกองทุนภายนอกบริหาร และ 3) ดัชนีตัวชี้วัดเปรียบเทียบ พบว่า ในส่วนของพอร์ตตราสารทุนไทยที่ กบข. บริหารเองมีค่า WACI ลดลงประมาณ 41% ซึ่งถือเป็นสัญญาณที่ดีในเรื่องการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการลงทุนในพอร์ตของ กบข. แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการเพิ่มการลงทุนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และในส่วนของตัวชี้วัดเปรียบเทียบและพอร์ตที่บริหารโดยผู้จัดการภายนอกมีค่าที่ใกล้เคียงกับปี 2566 แต่ยังคงต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2565

การลดลงของค่า WACI นี้สามารถอธิบายได้จากหลายปัจจัย หนึ่งในนั้นคือ การที่ กบข. มุ่งเน้นนำปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) เข้ามาเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการตัดสินใจลงทุน เช่น การคัดเลือกบริษัทที่มีการจัดการด้าน ESG ที่ดี หรือการลงทุนในบริษัทที่มีแผนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างชัดเจน นอกจากนี้ การบริหารจัดการของ กบข. เองยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาพอร์ตการลงทุนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการปรับกลยุทธ์การลงทุนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) และเป้าหมายด้านการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

อีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้ค่า WACI ลดลงคือ แรงกดดันจากปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทั้งการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศ เช่น CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism) ซึ่งเป็นกฎหมายของสหภาพยุโรปที่กำหนดให้มีการเก็บภาษีจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการนำเข้าสินค้า ทั้งหมดนี้ส่งผลให้บริษัทต่าง ๆ ในพอร์ตการลงทุนของ กบข. ต้องดำเนินการปรับตัวเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและพัฒนาเทคโนโลยีที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในภาพรวม การลดลงของค่า WACI ของพอร์ตการลงทุนในช่วงระหว่างปี 2565 - 2567 ถือเป็นก้าวสำคัญในการสร้างพอร์ตการลงทุนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และยืนยันถึงความมุ่งมั่นของ กบข. ในการส่งเสริมการลงทุนที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างมูลค่าที่ยั่งยืนในระยะยาวจากการลงทุนที่มีการบริหารจัดการอย่างรับผิดชอบ

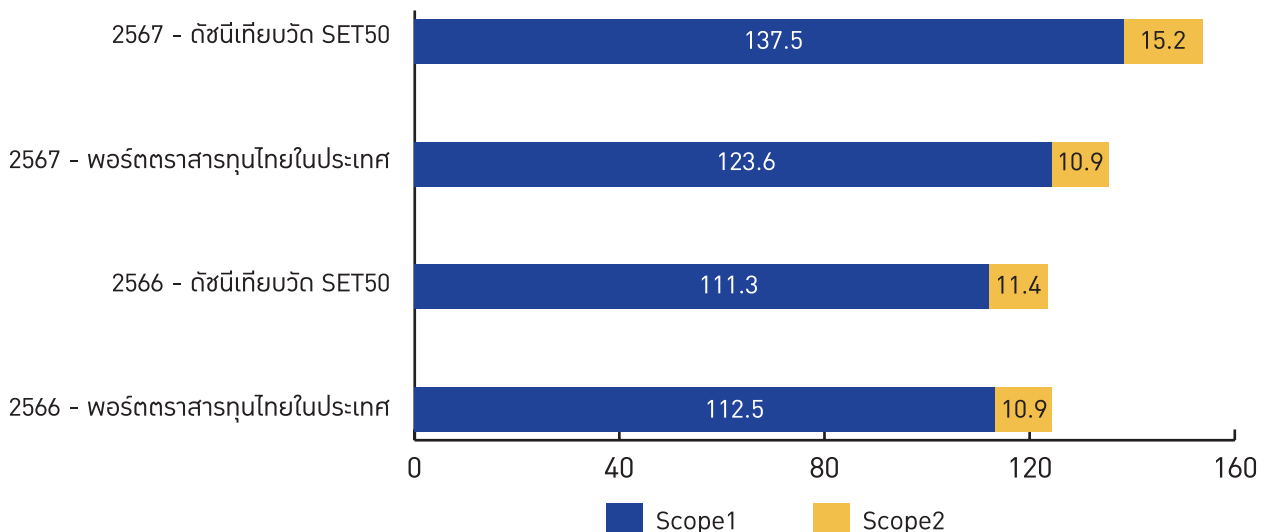
ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของธุรกิจ (Apportioned Carbon Emission) ของพอร์ตตราสารทุนในประเทศ

Apportioned Carbon Emission หมายถึง ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG emissions) ของกิจการที่ถูกจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุนตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของหรือการลงทุนในกิจการนั้น แนวคิดนี้สะท้อนถึงความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ลงทุนต่อการปล่อยคาร์บอนของบริษัทตามสัดส่วนการถือครอง และถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการลงทุนอย่างยั่งยืน (ESG Investing) รวมถึงการวัดรอยเท้าคาร์บอนทางการเงิน (Financed Emissions) โดยค่าดังกล่าวถูกนำมาใช้เป็นมาตรฐานสำคัญในกลุ่มสถาบันการเงินและนักลงทุนสถาบัน เช่น กองทุน บริษัทหลักทรัพย์กองทุนและธนาคาร เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมของพอร์ตการลงทุน และสนับสนุนการกำหนดเป้าหมายการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ตามแนวทางของมาตรฐานสากล เช่น PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) และ TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures)

จากการวิเคราะห์ค่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของธุรกิจของพอร์ตตราสารทุนในประเทศ ทั้งที่บริหารโดย กบข. เองและผ่านผู้จัดการกองทุนภายนอก (ภาพที่ 9) พบว่า ค่านี้มีปริมาณเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นไปตามมูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้นของ กบข. แต่ยังคงต่ำกว่าตัวชี้วัดเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการลงทุนด้านความยั่งยืนและการควบคุมผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับค่า WACI หรือค่าความเข้มข้นคาร์บอนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก โดยพอร์ตของกองทุนยังคงมีความเข้มข้นของคาร์บอนอยู่ในระดับที่ดีกว่าตัวเทียบวัด

ภาพที่ 9 ค่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของธุรกิจ ของพอร์ตตราสารทุนในประเทศ

ค่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของธุรกิจ (หน่วย: '000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า)

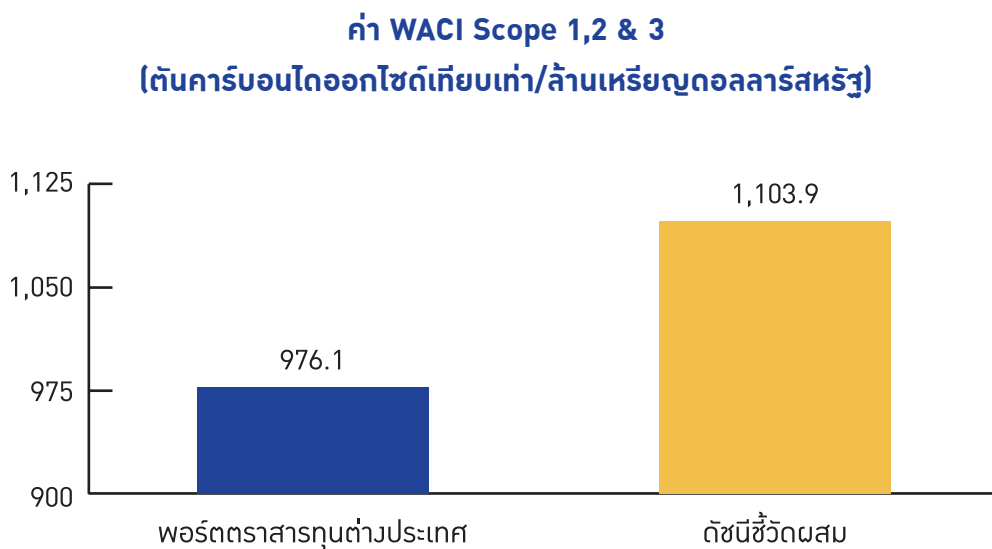
ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

ค่าความเข้มข้นของคาร์บอนแบบถ่วงน้ำหนัก

(Weighted Average Carbon Intensity: WACI) ของพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศ

การดำเนินการลงทุนในตราสารทุนต่างประเทศของ กบข. ซึ่งบริหารจัดการโดยผู้จัดการกองทุนภายนอกพบว่า ในปี 2567 พอร์ตการลงทุนดังกล่าวมีค่า WACI ต่ำกว่าค่าดัชนีชี้วัดผสม (Composite Benchmark) ซึ่งประกอบด้วยดัชนี MSCI World และ MSCI Emerging Markets อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในปี 2567 (ภาพที่ 10) พอร์ตการลงทุนของ กบข. มีค่า WACI ต่ำกว่าค่าดัชนีชี้วัดประมาณ 11% (ภาพที่ 10) ขณะที่ในปี 2566 มีแนวโน้มในทิศทางเดียวกัน โดยมีค่า WACI ต่ำกว่าค่าดัชนีชี้วัดประมาณ 10% แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมของ กบข. ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

ภาพที่ 10 ค่าความเข้มข้นของคาร์บอนแบบถ่วงน้ำหนัก (WACI) ของตราสารทุนต่างประเทศ Scope ที่ 1, 2 และ 3

ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

จากข้อมูลเชิงปริมาณดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า กบข. ให้ความสำคัญต่อการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพอร์ตการลงทุนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการลงทุนในกิจการต่างประเทศ อีกทั้ง กบข. ยังบูรณาการประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการคัดเลือกผู้จัดการกองทุนภายนอกเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนในระยะยาว

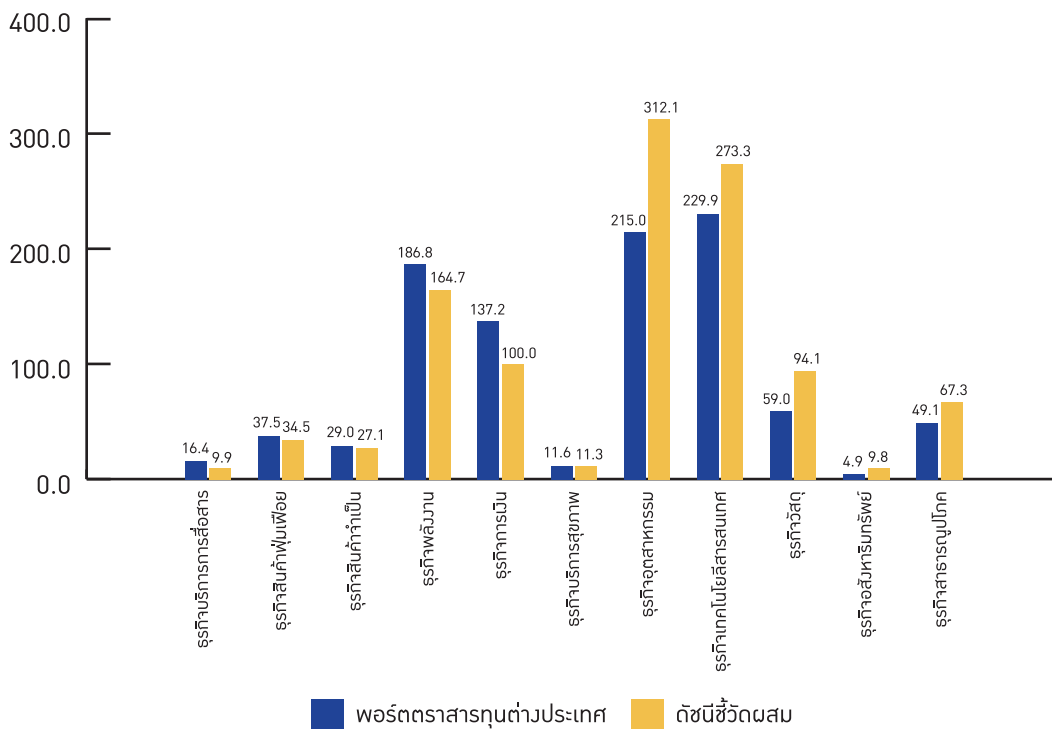
นอกจากนี้ กบข. ยังให้ความสำคัญกับการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้จัดการกองทุนต่างประเทศอย่างใกล้ชิด และประเมินผลการดำเนินงานด้าน ESG ของผู้จัดการกองทุนอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการสร้างผลตอบแทนทางการเงินควบคู่กับการคำนึงถึงประเด็นด้าน ESG เพื่อให้แน่ใจว่าการลงทุนของ กบข. ไม่เพียงมุ่งเน้นผลตอบแทนเท่านั้น แต่ยังมีส่วนช่วยในการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำอีกด้วย

จากสภาพแวดล้อมภายนอกในการดำเนินธุรกิจทั่วโลกในปัจจุบันพบว่า กิจกรรมในต่างประเทศให้ความสำคัญกับประเด็น ESG อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ซึ่งนับว่าเป็นผู้นำระดับโลกในการขับเคลื่อนนโยบายและแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นกลุ่มที่ออกกฎระเบียบด้านความยั่งยืนที่เข้มข้นและครอบคลุมที่สุดในโลก ประเทศในกลุ่มนี้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของภาคธุรกิจสู่แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งการมุ่งสู่การปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) การเปิดเผยข้อมูล ESG ตามมาตรฐานสากล หรือการให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน

ทั้งนี้ กลุ่มกิจการจากประเทศสหภาพยุโรปยังถือเป็นสัดส่วนการลงทุนที่สำคัญของ กบข. ในพอร์ตการลงทุนตราสารทุนต่างประเทศในกลุ่มตลาดประเทศพัฒนาแล้ว (Developed Market) ผ่านผู้จัดการกองทุนภายนอก จึงช่วยเสริมสร้างความมั่นใจว่าพอร์ตการลงทุนของ กบข. มีแนวโน้มที่จะสอดคล้องกับแนวทางการลงทุนที่คำนึงถึงความยั่งยืนในระดับสากล อีกทั้งยังสนับสนุนเป้าหมายการลดความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมผลตอบแทนในระยะยาวอย่างมีคุณภาพ

ภาพที่ 11 ค่า WACI ของพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศแบ่งตามประเภทธุรกิจ

ค่า WACI ของพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศตามประเภทธุรกิจ
(ต้นคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ)

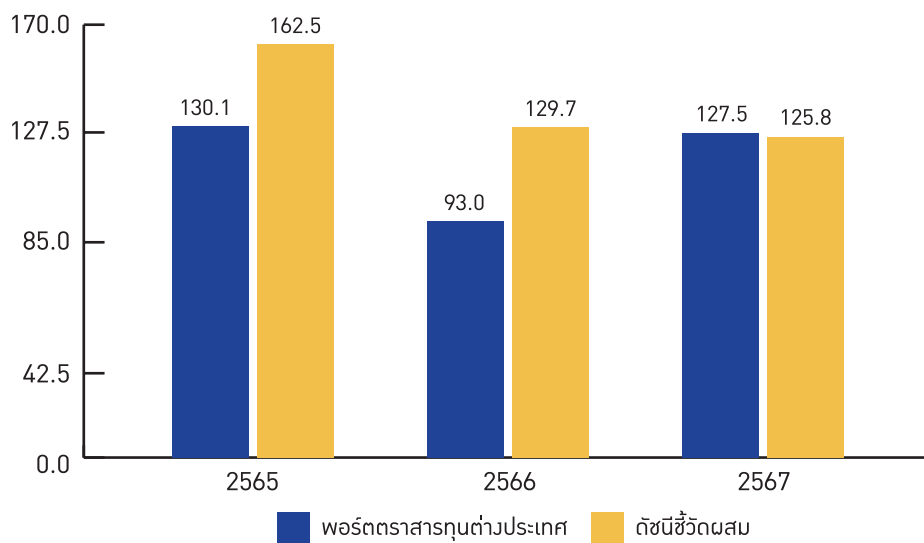
ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

หากวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์การแบ่งประเภทธุรกิจของ S&P Global Platform (ภาพที่ 11) พบว่า พอร์ตการลงทุนในตราสารทุนต่างประเทศของ กบข. มีค่า WACI ใน 6 กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ กลุ่มการเงิน (Financials) กลุ่มบริการด้านการสื่อสาร (Communication Services) กลุ่มพลังงาน (Energy) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น (Consumer Staples) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคฟุ่มเฟือย (Consumer Discretionary) และกลุ่มธุรกิจด้านสุขภาพ (Health Care) สูงกว่าค่าดัชนีชี้วัดเปรียบเทียบ (Composite Benchmark) เล็กน้อย แม้ว่าค่าความเข้มข้นในบางกลุ่มธุรกิจจะสูงกว่าดัชนีชี้วัด แต่ กบข. ยังคงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับสูง

ทั้งนี้ กบข. จะติดตามและประเมินค่าความเข้มข้นของคาร์บอนในระดับกลุ่มธุรกิจอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งสื่อสารอย่างสม่ำเสมอกับผู้จัดการกองทุนภายนอก เพื่อให้การลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้ยังคงอยู่ในกรอบของความยั่งยืน และมั่นใจได้ว่าการลงทุนยังคงเป็นไปตามแนวทาง ESG ที่ กบข. ให้ความสำคัญ โดยสามารถปรับกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในภาคอุตสาหกรรม

ภาพที่ 12 ค่าความเข้มข้นของคาร์บอนแบบถ่วงน้ำหนัก (WACI) ระหว่างปี 2565 ถึง 2567

ค่า WACI Scope 1 และ 2 (ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ)

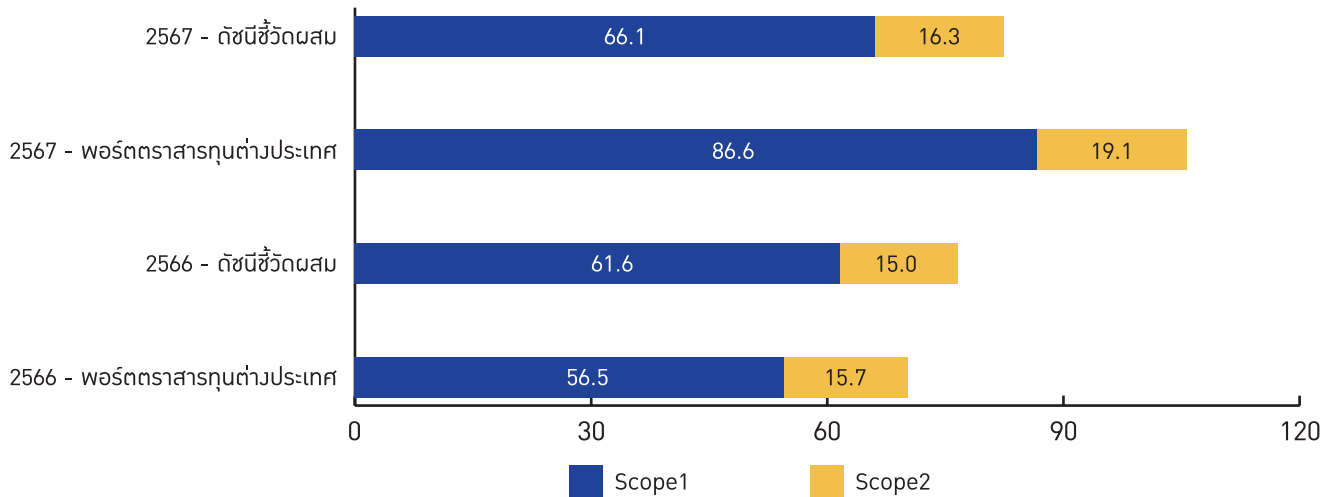
ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

จากการวิเคราะห์ค่า WACI เฉพาะใน Scope ที่ 1 และ Scope ที่ 2 ของพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศ (ภาพที่ 12) พบว่า พอร์ตที่บริหารโดยผู้จัดการกองทุนภายนอกของ กบข. มีค่า WACI เพิ่มขึ้นจาก 93.0 ในปี 2566 เป็น 127.5 (เพิ่มขึ้นประมาณ 37%) ในปี 2567 และเมื่อเปรียบเทียบกับ Compositied Benchmark ในปีเดียวกันที่อยู่ 125.8 พบว่าค่า WACI ของพอร์ตดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับตัวชี้วัด โดย กบข. จะยังคงติดตามการบริหารจัดการของผู้จัดการกองทุนอย่างใกล้ชิด เพื่อควบคุมให้ค่า WACI อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าตัวชี้วัดในระยะยาว เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการลงทุนอย่างยั่งยืนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของธุรกิจ (Apportioned Carbon Emission) ของพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศ

ภาพที่ 13 ค่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของธุรกิจของพอร์ตตราสารทุนในประเทศ

ค่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของธุรกิจ
(หน่วย: '000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า)

ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

การวิเคราะห์ค่า Apportioned Carbon Emission ของพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศในปี 2566 (ภาพที่ 13) พบว่าค่า Apportioned Emission มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับค่า WACI (Weighted Average Carbon Intensity) ที่ปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน ทั้งสองค่าดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่สูงกว่าค่าตัวชี้วัดเปรียบเทียบ (Benchmark) ในปีเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การเพิ่มสัดส่วนการลงทุนในพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศได้คำนึงถึงการสร้างผลตอบแทนที่เหมาะสมให้กับสมาชิก แม้จะส่งผลให้ค่าการปล่อยคาร์บอนตามสัดส่วนการถือครองเพิ่มขึ้น แต่ก็เป็นการพิจารณาที่คำนึงถึงความสมดุลระหว่างการสร้างผลตอบแทนและการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนในภาพรวม

กบข. คาดการณ์ว่าในอนาคต บริษัททั่วโลกจะมีการรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission) อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้การวัดค่า Emission ในปัจจุบันมีแนวโน้มสูงกว่าข้อมูลในอดีต ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นจากหลายปัจจัยที่สะท้อนถึงพัฒนาการของการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความโปร่งใสและเป็นระบบมากขึ้น หนึ่งในปัจจัยสำคัญคือการที่หลายประเทศและองค์กรระหว่างประเทศได้ออกกฎระเบียบให้บริษัทต่าง ๆ ต้องรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น EU Taxonomy, Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) และ Carbon Disclosure Project (CDP) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้ภาคธุรกิจเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้ การพัฒนาเครื่องมือและวิธีการคำนวณที่มีความแม่นยำและครอบคลุมมากขึ้น ก็มีส่วนช่วยให้ข้อมูลที่รายงานมีความน่าเชื่อถือและสะท้อนความเป็นจริงได้ดีกว่าเดิม รวมถึงแรงกดดันจากผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ต้องการเห็นการเปิดเผยข้อมูลด้านการปล่อยคาร์บอนอย่างโปร่งใสและครบถ้วนเพื่อนำไปใช้ประเมินความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ก็เป็นอีกแรงผลักดันให้บริษัทต่าง ๆ ต้องรายงานข้อมูล Emission อย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ การเปลี่ยนแปลงในลักษณะนี้จะเป็นประโยชน์ต่อกบข. ในการนำข้อมูลมาประกอบประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายและเชิงบริหาร เพื่อนำไปสู่การจัดการพอร์ตการลงทุนที่คำนึงถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายด้านความยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและระดับสากลในระยะยาว

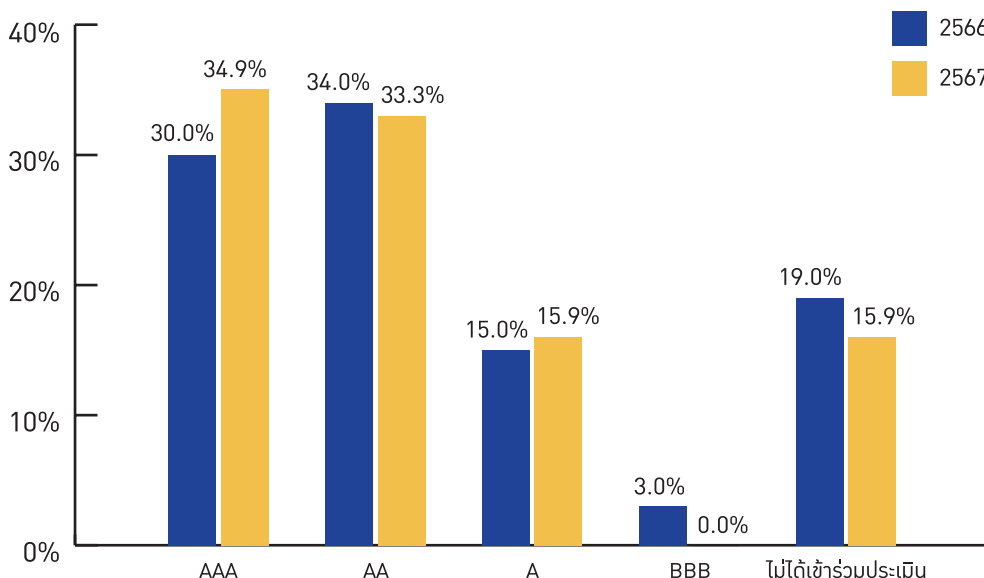
การวิเคราะห์ข้อมูลกิจการในพอร์ตการลงทุนด้านการดำเนินงานมีทิศทางสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล

กบข. ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการการลงทุนที่คำนึงถึงประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล โดยนำเกณฑ์การประเมินที่มีความน่าเชื่อถือทั้งในระดับประเทศและระดับสากลมาใช้ประกอบการพิจารณาการลงทุน เช่น ผลการประเมิน SET ESG Ratings ซึ่งจัดทำจากการตอบแบบประเมินโดยสมัครใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครอบคลุมประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล รวมถึงข้อมูลจากแพลตฟอร์มระดับสากลอย่าง S&P Global และ MSCI ESG Ratings เพื่อประกอบการวิเคราะห์และคัดเลือกหลักทรัพย์เข้าสู่พอร์ตการลงทุน ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างแนวทางการลงทุนอย่างรับผิดชอบ และสนับสนุนการสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืนให้กับสมาชิกในระยะยาว

การประเมิน SET ESG Rating ของ บมจ. ในพอร์ตตราสารทุนในประเทศ

ภาพที่ 14 สัดส่วน บมจ. ของพอร์ตตราสารทุนในประเทศที่ได้รับการประเมิน SET ESG Rating

สัดส่วน บมจ. ในพอร์ตตราสารทุนในประเทศ ที่ได้รับการประเมิน SET ESG Rating

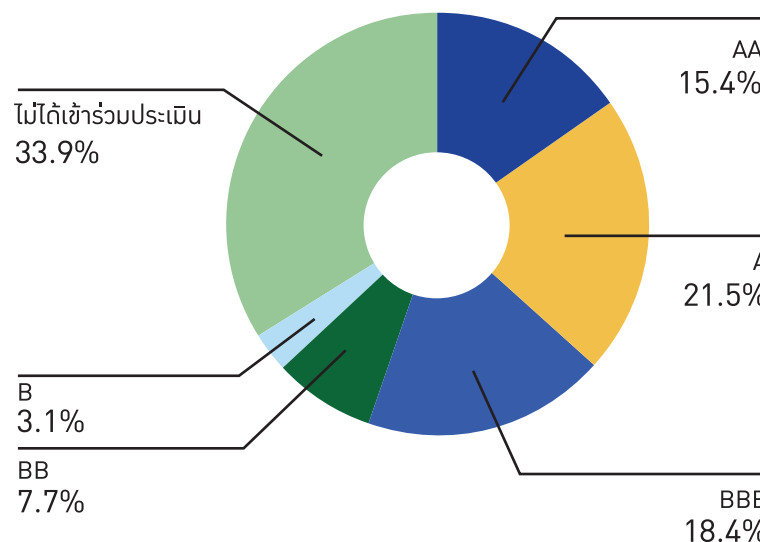
เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินของ บมจ. ในพอร์ตตราสารทุนในประเทศระหว่างปี 2567 และปี 2566 (ภาพที่ 14) พบว่า บมจ. ที่ได้รับการประเมินในระดับสูงสุด (AAA) มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนถึงการให้ความสำคัญของ กบข. กับการลงทุนใน บมจ. ที่มีการดำเนินงานด้าน ESG อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังพบว่าในปี 2567 มี บมจ. เข้าร่วมการประเมินมากกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีที่แสดงให้เห็นว่า บมจ. ต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาและปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลในการดำเนินธุรกิจของตนเอง

จากข้อมูลการประเมิน MSCI ESG Rating ของบริษัทในพอร์ตการลงทุนปี 2567 (ภาพที่ 15) พบว่า บริษัทที่ได้รับการจัดอยู่ในระดับ AA และ A ซึ่งแสดงถึงการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลที่มีความเข้มแข็ง คิดเป็นสัดส่วนรวม 36.92% ของพอร์ต โดยแบ่งเป็น AA 15.38% และ A 21.54% ขณะที่กลุ่มที่อยู่ในระดับ BBB ซึ่งสะท้อนถึงการมีการจัดการอยู่ในระดับปานกลางมีสัดส่วนอยู่ที่ 18.46% ส่วนบริษัทในกลุ่ม BB และ B รวมกันอยู่ที่ 10.77% ซึ่งยังถือว่าเป็นกลุ่มที่มีโอกาสในการพัฒนาในด้าน ESG

นอกจากนี้ ยังพบว่าบริษัทจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการประเมิน (Not Assessment) คิดเป็นสัดส่วน 33.85% ของพอร์ตการลงทุน ซึ่งเป็นโอกาสในการติดตามข้อมูลเพิ่มเติมในอนาคตเพื่อสนับสนุนให้เกิดความครอบคลุมด้านการเปิดเผยข้อมูล ESG ในระดับที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 15 สัดส่วน บมจ. ของพอร์ตตราสารทุนในประเทศที่ได้รับการประเมิน ESG Rating จาก MSCI

**สัดส่วนบมจ. ในพอร์ตตราสารทุนในประเทศที่ได้รับ
การประเมินเกณฑ์ ESG 2567 ผ่าน Platform MSCI**

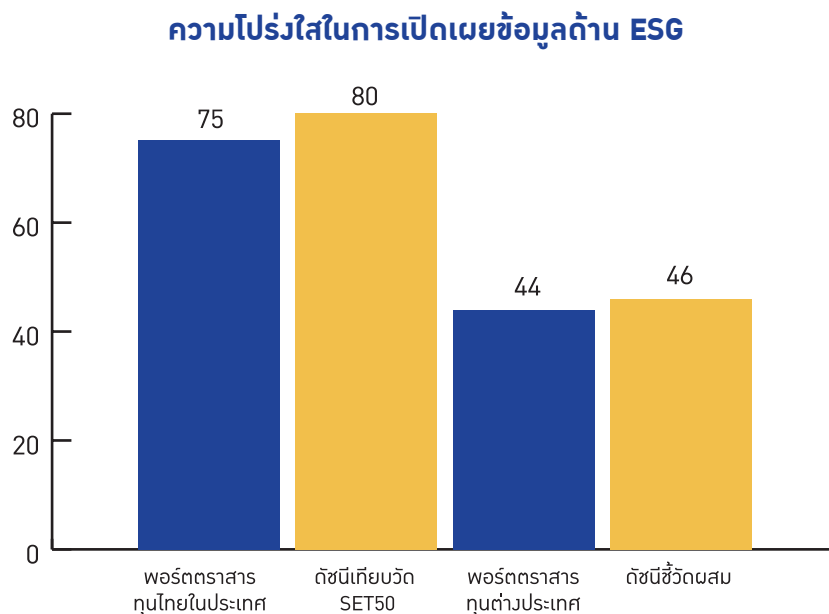
การศึกษาในหลายแห่งได้สนับสนุนว่า บมจ. ที่มีผลการประเมิน ESG อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มที่จะสามารถปรับตัวและรับมือกับผลกระทบทางเศรษฐกิจได้ดีกว่า บมจ. ที่มีผลการประเมินในระดับต่ำ ซึ่งจะช่วยให้บริษัทเหล่านี้สามารถสร้างผลตอบแทนได้อย่างยั่งยืนและมีความเสถียรในระยะยาว ทั้งนี้ บมจ. ในพอร์ตของ กบข. มีการปรับปรุงด้าน ESG อย่างต่อเนื่องจะส่งผลบวกที่ช่วยเสริมความแข็งแกร่งให้กับพอร์ตตราสารทุนในประเทศ และสร้างความมั่นใจในความสามารถในการรับมือกับความท้าทายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กบข. คัดเลือก 5 ประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืน เพื่อประเมินระดับคะแนนของพอร์ต ตราสารทุน

กบข. กำหนดกรอบการประเมินความยั่งยืนของพอร์ตการลงทุนในตราสารทุนเพื่อยกระดับมาตรฐานการลงทุนอย่างยั่งยืน โดยคัดเลือก 5 ประเด็นสำคัญที่สะท้อนความท้าทายและแนวโน้มระดับโลกด้าน ESG ผ่านเครื่องมือวิเคราะห์ S&P Capital IQ Pro โดยมีระดับคะแนนอยู่ที่ 0 ถึง 100 คะแนน ประกอบด้วย

- 1. ความโปร่งใสด้านข้อมูล ESG:** IFRS Foundation สนับสนุนให้มีการใช้มาตรฐานสากล เช่น ISSB และ TCFD เพื่อช่วยให้นักลงทุนประเมินความเสี่ยงและโอกาสจากข้อมูล ESG อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสและสามารถเปรียบเทียบได้¹

ภาพที่ 16 การประเมินประเด็นด้านความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ของพอร์ตตราสารทุน

ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

การประเมินความโปร่งใสและมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ของพอร์ตการลงทุน สะท้อนถึงความก้าวหน้าและความมุ่งมั่นในการยกระดับมาตรฐานด้านความยั่งยืนของกิจการอย่างต่อเนื่อง โดยพอร์ตตราสารทุนในประเทศมีคะแนนอยู่ในระดับสูงและใกล้เคียงกับดัชนีเกียวกัด แสดงให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินธุรกิจของกิจการไทยที่ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลอย่างเป็นระบบและโปร่งใส ในขณะเดียวกัน พอร์ตตราสารทุนต่างประเทศก็มีคะแนนใกล้เคียงกับดัชนีเปรียบเทียบระดับสากลเช่นเดียวกัน บ่งชี้ถึงแนวโน้มการพัฒนาด้านการเปิดเผยข้อมูลของกิจการในต่างประเทศที่แม้จะมีบริบททางภูมิศาสตร์และกฎระเบียบที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังคงรักษาระดับความใส่ใจต่อประเด็นด้านความยั่งยืนได้อย่างเหมาะสม

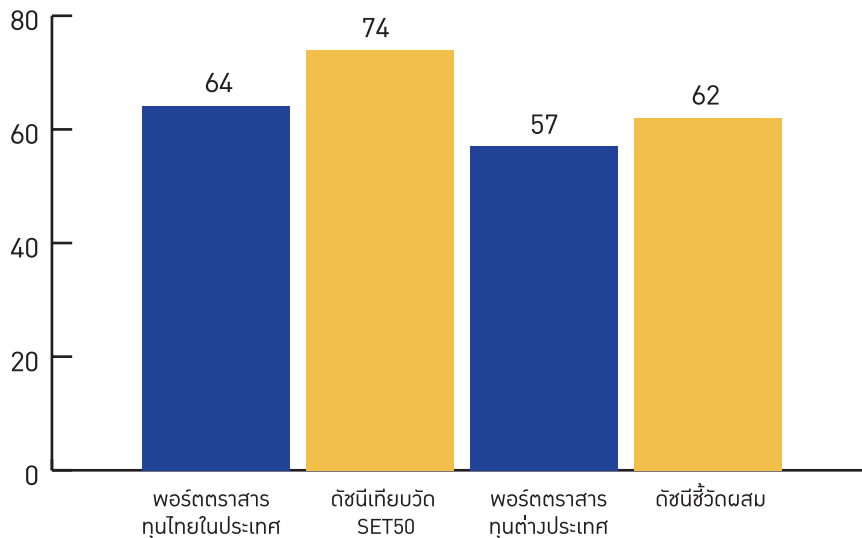
จากผลการประเมินดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG มีพัฒนาการในเชิงบวกอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับประเทศและระดับโลก โดยเฉพาะในบริบทของกิจการไทยที่สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย โดยเฉพาะนักลงทุนที่ต้องการข้อมูลที่มีมาตรฐานและโปร่งใส รวมถึงปรับตัวกับแนวทางการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานสากลได้เป็นอย่างดี ซึ่งถือเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญต่อการส่งเสริมการลงทุนอย่างยั่งยืนในระยะยาว

¹ <https://www.ifrs.org/groups/international-sustainability-standards-board/>

2. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นภัยคุกคามระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะภัยพิบัติ ความแปรปรวนของฤดูกาล และห่วงโซ่อุปทานทั่วโลก ซึ่ง IPCC ย้ำถึงความจำเป็นในการเร่งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างมีนัยสำคัญ²

ภาพที่ 17 การประเมินประเด็นด้านการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของพอร์ตตราสารทุน

การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

จากผลการประเมินประเด็นด้านความยั่งยืนในเรื่องการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศพบว่า พอร์ตการลงทุนทั้งในตราสารทุนภายในประเทศและต่างประเทศมีคะแนนอยู่ในระดับใกล้เคียงกันกับตัวชี้วัด โดยต่ำกว่าดัชนีชี้วัดเปรียบเทียบเล็กน้อย แต่ก็สะท้อนให้เห็นถึงพื้นฐานการดำเนินงานที่มั่นคง และเป็นจุดเริ่มต้นที่แข็งแกร่งในการยกระดับแนวทางการบริหารจัดการประเด็นนี้ให้มีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกได้มากยิ่งขึ้นในระยะยาว

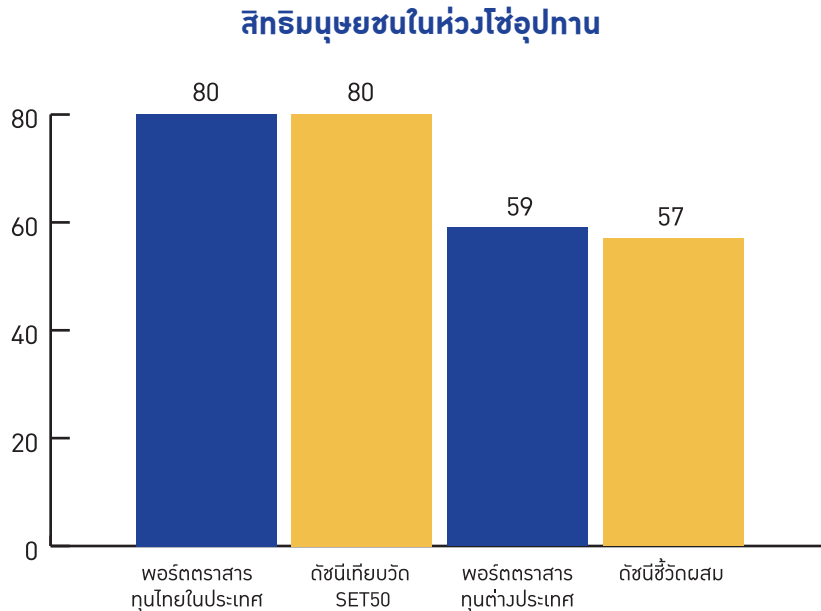
ประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศถือเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ได้รับความสนใจจากทุกภาคส่วนทั่วโลก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานกำกับดูแล นักลงทุน รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในวงกว้าง โดยมีความคาดหวังร่วมกันว่าแต่ละกิจการจะสามารถพัฒนาแนวทางในการลดผลกระทบและปรับตัวต่อความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง พร้อมบูรณาการเข้ากับกลยุทธ์ธุรกิจหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินด้านการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสะท้อนถึงพัฒนาการอย่างต่อเนื่องของกิจการในด้านการวางนโยบาย การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการจัดทำกลยุทธ์ด้านภูมิอากาศอย่างครอบคลุม โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่โลกกำลังมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย Net Zero และการเปิดเผยข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศตามกรอบ TCFD กำลังได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง แนวโน้มดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมผลการดำเนินงานของกิจการให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนมากยิ่งขึ้นในอนาคต

² <https://www.ipcc.ch/event/ar6-syr-first-core-writing-team-meeting/>

3. สิทธิมนุษยชนในห่วงโซ่อุปทาน: European Commission เน้นย้ำถึงความคาดหวังในการเคารพสิทธิมนุษยชนตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะในประเด็นแรงงาน และสิทธิของชนพื้นเมือง ซึ่งถูกผลักดันโดยกฎหมายใหม่ เช่น EU Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)³

ภาพที่ 18 การประเมินประเด็นสิทธิมนุษยชนในห่วงโซ่อุปทานของพอร์ตตราสารทุน

ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

จากการประเมินการจัดการสิทธิมนุษยชนของทั้งพอร์ตตราสารทุนในประเทศและต่างประเทศพบว่า มีการจัดการด้านสิทธิมนุษยชนในระดับที่ดี โดยมีคะแนนการประเมินสอดคล้องกับตัวชี้วัดเปรียบเทียบ สะท้อนถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและการปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานของประเทศไทยเป็นอย่างดี การบังคับใช้กฎหมายแรงงานที่เพียงพอทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการมีสภาพแรงงาน ช่วยให้กิจการสามารถจัดการกับสิทธิมนุษยชนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการคุ้มครองสิทธิแรงงาน การเลือกปฏิบัติที่เป็นธรรม และการรักษาสภาพการทำงานที่เหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชน

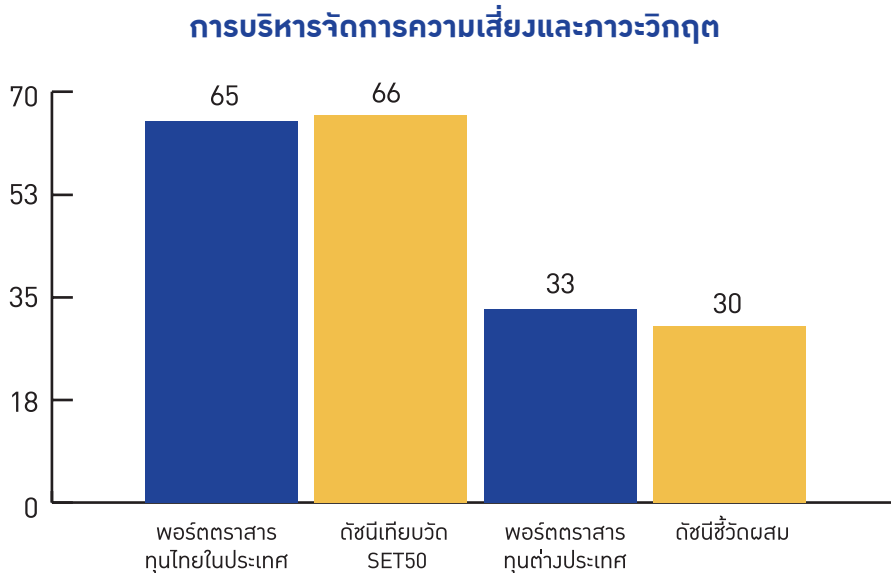
สำหรับการประเมินด้านสิทธิมนุษยชนของกิจการในต่างประเทศ แม้จะใกล้เคียงกับดัชนีชี้วัดผสม แต่ก็ยังมีความท้าทายที่กิจการเหล่านี้ต้องเผชิญในการปรับตัวให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ ความแตกต่างของกฎหมายในแต่ละพื้นที่ทำให้กิจการในต่างประเทศต้องใช้ความพยายามเพื่อปรับปรุงมาตรการด้านสิทธิมนุษยชนให้เข้ากับบริบทท้องถิ่นและแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการหารือกับกิจการที่ กบข. ลงทุนในด้านการจัดการสิทธิมนุษยชน

การปรับตัวของกิจการทั้งในประเทศและต่างประเทศในเรื่องสิทธิมนุษยชน ถือเป็นความท้าทายที่เกิดจากกฎหมายที่แตกต่างกันและความซับซ้อนของห่วงโซ่อุปทานที่หลากหลาย ซึ่งอาจส่งผลให้พอร์ตตราสารทุนต่างประเทศยังคงต้องพัฒนาด้านการจัดการสิทธิมนุษยชนในห่วงโซ่อุปทานอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยส่งเสริมให้กิจการต่างประเทศสามารถรักษามาตรฐานสิทธิมนุษยชนได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในทุกสถานะการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายและเศรษฐกิจ

³ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/sustainability-due-diligence-responsible-business/corporate-sustainability-due-diligence_en

- 4. การบริหารจัดการความเสี่ยงและภาวะวิกฤต:** World Economic Forum (WEF) ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงและการเตรียมพร้อมสำหรับภาวะวิกฤตต่าง ๆ โดยเฉพาะในยุคที่มีความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและวิกฤตเศรษฐกิจ การมีแผนการรับมือที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น⁴

ภาพที่ 19 การประเมินประเด็นด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงและภาวะวิกฤตของพอร์ตตราสารทุน

ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนถึงความเข้มแข็งในการดำเนินกิจการอย่างยั่งยืน ทั้งกิจการที่ดำเนินงานภายในประเทศและในต่างประเทศ ผลการประเมินของพอร์ตตราสารทุนของ กบข. พบว่า ระดับคะแนนของกิจการในพอร์ตทั้งในประเทศและต่างประเทศมีแนวโน้มอยู่ในระดับใกล้เคียงกันกับตัวชี้วัดเปรียบเทียบ สะท้อนให้เห็นว่า กิจการส่วนใหญ่วางระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่ครอบคลุม และสามารถตอบสนองต่อความไม่แน่นอนในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปได้ในระดับหนึ่ง

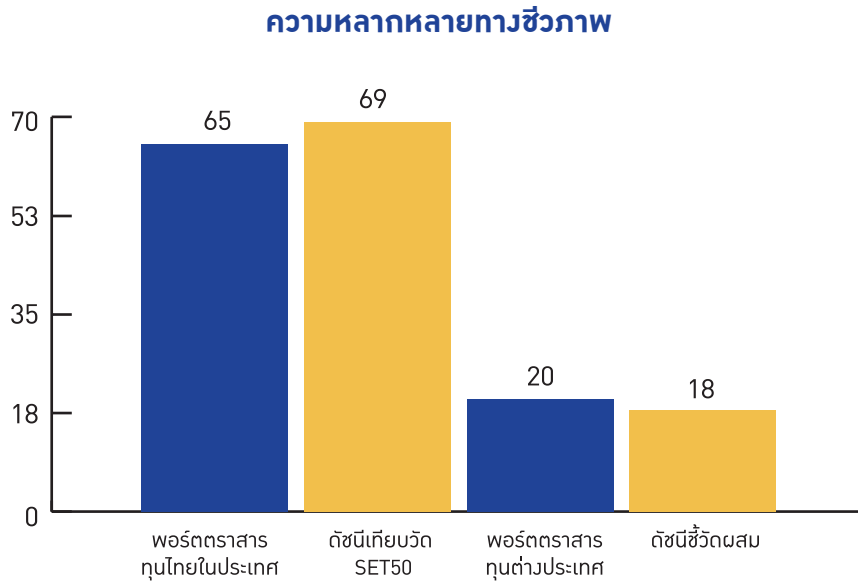
อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในเชิงคุณภาพ พบว่าภาวะแวดล้อมในช่วงปีที่ผ่านมาได้สร้างแรงกดดันอย่างมีนัยสำคัญต่อกิจการทั่วโลก ทั้งจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ความตึงเครียดด้านภูมิรัฐศาสตร์ เช่น ความขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจ และความผันผวนทางการเมืองในหลายภูมิภาค ตลอดจนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างความเสี่ยงเชิงกายภาพ เช่น ภัยธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น แต่ยังรวมถึงความเสี่ยงในการเปลี่ยนผ่านจากการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายหรือความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียที่เพิ่มสูงขึ้น

กิจการในต่างประเทศโดยเฉพาะในตลาดเกิดใหม่ หรือประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง อาจเผชิญความท้าทายที่ซับซ้อนกว่าในแง่ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ทั้งจากโครงสร้างห่วงโซ่อุปทานที่กระจายตัวในหลายภูมิภาค ระบบกฎหมายที่ไม่เป็นเอกภาพ ไปจนถึงความไม่แน่นอนทางการเมืองและกฎระเบียบเฉพาะท้องถิ่น ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้กิจการในพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศได้รับคะแนนการประเมินในระดับที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับกิจการในประเทศ

⁴ <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2024/>

5. ความหลากหลายทางชีวภาพ: United Nations Convention on Biological Diversity (CBD) ชี้ให้เห็นว่า ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นสิ่งสำคัญต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศและสนับสนุนความยั่งยืนของชีวิตบนโลก การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบนิเวศและเศรษฐกิจโลก โดยมีความพยายามระดับโลกในการรักษาและฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพผ่านการกำหนดเป้าหมายการปกป้องในข้อตกลงต่าง ๆ เช่น ข้อตกลง COP15⁵

ภาพที่ 20 การประเมินประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพของของพอร์ตตราสารทุน

ที่มา: ข้อมูลและการคำนวณจาก S&P Global Platform ณ ตุลาคม 2567

เมื่อพิจารณาผลการประเมินประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพพบว่า พอร์ตตราสารทุนภายในประเทศมีคะแนนอยู่ในระดับที่สูงกว่าพอร์ตตราสารทุนต่างประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารจัดการของกิจการในประเทศที่สามารถดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง โดยส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่ประเทศไทยให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการกำหนดกรอบนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินงานของภาคธุรกิจ

ในทางกลับกัน พอร์ตตราสารทุนต่างประเทศซึ่งมีมูลค่าการลงทุนรวมสูงกว่าและครอบคลุมกิจการที่หลากหลายในระดับโลกย่อมเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อนมากกว่า ทั้งด้านภูมิศาสตร์ กฎหมาย และนโยบายของแต่ละประเทศที่มีความหลากหลายและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระดับความสม่ำเสมอในการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดมาตรฐานยังคงพบว่า ทั้งสองพอร์ตมีคะแนนอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับค่ามาตรฐาน

ทั้งนี้ มีแนวโน้มว่าคะแนนด้านความหลากหลายทางชีวภาพจะปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต สอดคล้องกับกระแสความตื่นตัวในระดับประเทศและระดับสากลที่ต่างให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติในฐานะองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

⁵ <https://www.cbd.int/article/cop15-final-text-kunming-montreal-gbf-221222>

จากผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 5 ประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ว่า พอร์ตการลงทุนในตราสารทุนในประเทศของ กบข. มีคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับใกล้เคียงกับตัวเปรียบเทียบชี้วัด โดยมีแนวโน้มคะแนนตั้งแต่ระดับปานกลางไปจนถึงระดับคะแนนสูงในบางประเด็น

นอกจากนี้ ข้อมูลยังสะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้พอร์ตการลงทุนในประเทศมีผลคะแนนอยู่ในระดับที่น่าพอใจมาจากแรงสนับสนุนเชิงระบบในประเทศไทย ทั้งจากหน่วยงานกำกับดูแลและกลไกในตลาดทุน อาทิ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) รวมถึงแรงขับเคลื่อนจากตัวกิจการเองที่ให้ความสำคัญกับ ESG มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกิจการที่ กบข. เข้าไปลงทุนหลายแห่งมีการปรับตัวและยกระดับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอย่างชัดเจน ซึ่งการวิเคราะห์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อยอดการลงทุนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านความยั่งยืนในระยะยาว โดย กบข. มีแผนติดตามข้อมูลด้าน ESG อย่างต่อเนื่องทั้งกิจการในพอร์ตตราสารทุนในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งหารือกับบริษัทจดทะเบียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้ประเด็นความยั่งยืนถูกรวมเข้ากับการดำเนินงานของกิจการอย่างเป็นรูปธรรม

กบข. เชื่อมั่นว่า การดำเนินการเหล่านี้มีส่วนช่วยในการสร้างผลตอบแทนที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่สมาชิกในระยะยาว จึงมุ่งมั่นบริหารจัดการเงินลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนที่มั่นคงและยั่งยืนแก่สมาชิก ควบคู่กับการพิจารณาประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) ในกระบวนการตัดสินใจลงทุนทั้งในพอร์ตการลงทุนภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายให้การลงทุนในกิจการต่างๆ มีความสอดคล้องกับแนวทางความยั่งยืนขององค์กร และเป้าหมายของการบริหารจัดการพอร์ตการลงทุนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและยั่งยืน กบข. ยังมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับการที่ลงทุนผ่านกระบวนการหารือเชิงบวก (Positive Engagement) ตามหลักการ PRI กับกิจการที่ กบข. ลงทุน รวมถึงพิจารณาการระงับการลงทุน (Negative List Process) ผ่านหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ละเอียดถี่ถ้วน เมื่อพบว่ากิจการที่เข้าลงทุนมีแนวโน้มที่จะสร้างผลกระทบเชิงลบทั้งในแง่ของผลตอบแทนทางการเงิน มิติทางด้านธรรมาภิบาล มิติทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อกระตุ้นให้กิจการปรับปรุงและพัฒนาด้าน ESG อย่างเป็นรูปธรรม และสนับสนุนให้กิจการนำหลักการความยั่งยืนไปใช้ในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ด้วยแนวทางดังกล่าว กบข. เชื่อมั่นว่าจะสามารถสร้างสมดุลระหว่างผลตอบแทนทางการเงินกับผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่สมาชิก ผู้มีส่วนได้เสียของ กบข. และระบบเศรษฐกิจโดยรวม

แผนการดำเนินงานด้าน ESG ของ กบข. ในอนาคต

ในปี 2569 กบข. มีแผนดำเนินการเพื่อส่งเสริมการลงทุนอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน ดังนี้

1

การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกขององค์กร เพื่อพัฒนาสู่แผนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

กบข. จะจัดทำรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกขององค์กรตามแนวทางมาตรฐาน เพื่อพัฒนาสู่การวางแผนการดำเนินงานในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในส่วนของการดำเนินงานขององค์กร และส่วนของพอร์ตการลงทุน เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย

2

ขยายการมีส่วนร่วมเชิงบวก (Positive Engagement)

กบข. จะขยายการสนับสนุนให้ครอบคลุมถึงที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของกิจการที่ กบข. ลงทุน เช่น การเข้าหารือเชิงบวกกับบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก เพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความรู้และมาตรฐานการดำเนินงานด้าน ESG

3

ลงทุนเพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวก (Impact Investing)

กบข. จะลงทุนในกิจการที่มีพันธกิจด้านความยั่งยืนและสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงกิจการที่สร้างรายได้ให้กับชุมชน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการพัฒนาความยั่งยืน

4

ยกระดับแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาล

กบข. จะทบทวนและยกระดับแนวทางการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น UNPRI (Principles for Responsible Investment) และ OECD Principles of Corporate Governance เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศ รวมถึงการพัฒนาแนวทางการกำกับดูแลกิจการให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

990 ถนนพระราม 4 แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500
โทรศัพท์ 02 636 1000 โทรสาร 02 636 0603-4
เว็บไซต์ www.gpf.or.th อีเมล member@gpf.or.th